

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

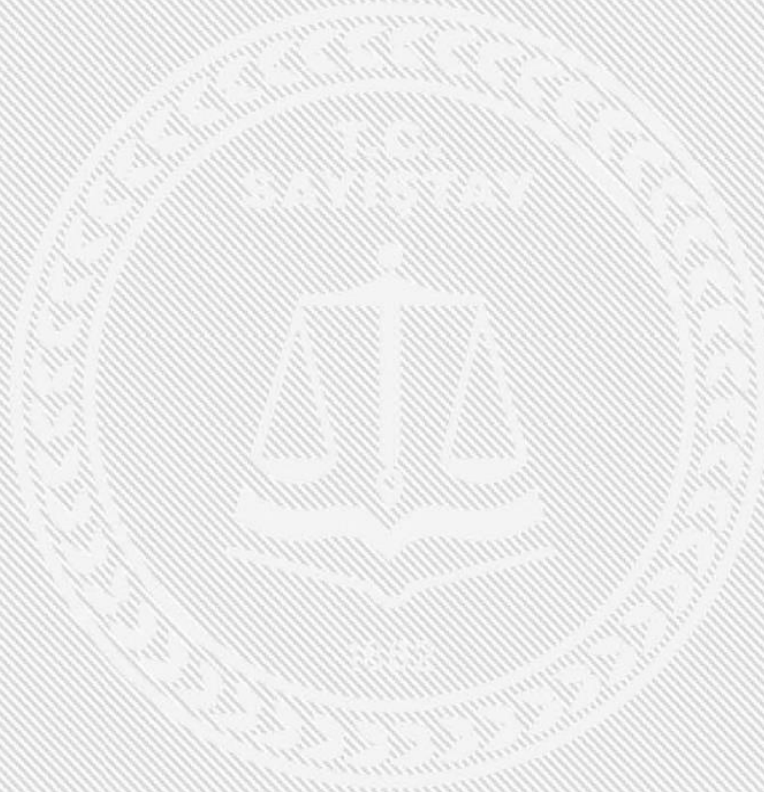
HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
2016 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2017

İÇERİK

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ 2016 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	1
HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ 2016 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	53

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
2016 YILI
DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	1
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	2
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	3
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	3
5.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	4
6.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	5
7.	EKLER.....	45

KISALTMALAR

AR-GE	: Araştırma- Geliştirme
BAP	: Bilimsel Araştırma Projeleri
KHK	: Kanun Hükümünde Kararname
SANTEZ	: Sanayi Tezleri
TÜBİTAK	: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu

TABLO LİSTESİ

Tablo 1- 2016 Yılı Bütçe Giderleri Gerçekleşmeleri (TL)	1
Tablo 2- 2016 Yılı Bütçe Gelir Gerçekleşmeleri (TL)	1
Tablo 3- 2011/2016 Yılları Hacettepe Üniversitesi TÜBİTAK Projeleri Bütçe ve Kurum Hisseleri(TL).....	33

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Hacettepe Üniversitesi, bilimsel özerkliğe ve kamu tüzel kişiliğine sahip, özel bütçeli bir kuruluştur.

Hacettepe Üniversitesi bütçesi, analitik bütçe hazırlama rehberi çerçevesinde hazırlanır. Uygulama sonuçları ve muhasebe işlemleri Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ne göre yapılır. Bu bağlamda bütçe uygulama sonuçlarını göstermek üzere anılan Yönetmeliğin 538 ve 539'uncu maddelerinde sayılan mali tablolar düzenlenmektedir. Muhasebe hizmetleri Maliye Bakanlığı'nın Say2000i saymanlık otomasyon sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Üniversitenin 2016 yılında bütçe ile verilen toplam ödeneği 789.512.000 TL'dir. Yıl içerisinde 101.236.219,27 TL aktarma/ekleme yapılmış ve 29.027.721 TL düşülmüştür. Neticede kullanılabilir bütçe ödeneği 861.720.498,27 TL olmuştur. Bu tutarın 785.252.035,95 TL'si harcanmıştır. Bu durumda bütçe gerçekleşme oranı %91'dir.

Bütçede 789.512.000 TL gelir tahmini yapılmıştır. Bütçe uygulama sonucunda 788.528.636,69 TL gelir elde edilmiştir. 1.247.334,10 TL gelirden iade yapılmıştır. Toplam 787.281.302,59 TL gelir gerçekleşmiştir. Gelir gerçekleşme oranı %99 olmuştur.

Hacettepe Üniversitesinin 2016 mali tablolarına göre gelir ve gider durumu aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 1- 2016 Yılı Bütçe Giderleri Gerçekleşmeleri (TL)

Açıklama	Başlangıç Ödeneği	Toplam Ödenek	Toplam Harcanan	Bütçe Gerçekleşme Oranı (%)
Bütçe Giderleri Toplamı	789.512.000	861.720.498,27	785.252.035,95	91

Tablo 2- 2016 Yılı Bütçe Gelir Gerçekleşmeleri (TL)

Açıklama	Bütçe Tahmini	Gerçekleşen Gelir Toplamı	Bütçe Gerçekleşme Oranı (%)
Bütçe Gelirleri Toplamı	789.512.000	787.281.302,59	99

Kurumun 2016 Yılı Gerçekleşen Faaliyet Gelirleri Toplamı 887.594.662,93 TL, Faaliyet Giderleri Toplamı 761.382.092,36 TL dir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştay'a Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar" ın 5 inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay'a gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8 inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütölüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kağıtlar sayım tutanağı,
- Taşınır kesin hesap cetveli ile taşınır hesabı icmal cetveli,
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştay'a sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmamasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin

denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜ

Hacettepe Üniversitesi 2016 yılına ilişkin ekte yer alan mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Taşınmaz Kaydına İlişkin İşlemlerin Mevzuatına Uygun Yapılmaması

Üniversitenin mülkiyetinde, yönetiminde veya kullanımında bulunan, eklenti ve bütünleyici parçaları dâhil olmak üzere arazi, arsa, bina, yer altı ve yer üstü düzenlerine ilişkin işlemlerde eksiklikler bulunmaktadır.

02.10.2006 tarih ve 26307 sayılı sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmeliğin “Kayıt ve kontrol işlemleri” başlıklı 5’inci maddesinde, kayıtların belgeye dayanmasının esas olduğunu, taşınmazların hangi değerler üzerinden kaydedileceği, “Mevcut taşınmazların kaydına ilişkin işlemler” başlıklı Geçici Madde 1’de Yönetmeliğin 5’inci maddesine göre yapılması gereken işlemlerin 31.12.2016 tarihine kadar tamamlanması ayrıca fiili envanter işlemlerinin de 2014 yılı Ekim ayı itibarıyla tamamlanması gerektiği, “Kayıt Şekli” başlıklı 7’nci maddesinde kamu idarelerinin, tapu kütüğünde adlarına tescilli olan taşınmazların kaydını Ek 2’deki “Tapuda Kayıtlı Olan Taşınmazlar Formunda”, tapu kütüğünde üçüncü kişiler adına tescilli veya diğer kamu idarelerinin yönetiminde olmakla birlikte irtifak hakkı tesisi, tahsis, kiralama, kullanma izni verilmesi gibi yollarla kullanım hakkı kendilerine verilen taşınmazların kaydını Ek 6’daki “Sınırlı Aynî Haklar ile Kişisel Haklar ve Tahsis Formunda” izlemesi gerektiği, “Cins Tashihlerinin Yapılması” başlıklı 10’uncu maddesinde, Kamu idarelerince; mülkiyetlerinde, yönetimlerinde veya kullanımlarında bulunan taşınmazların mevcut kullanım şekli ile tapu kaydının birbirine uygun olmaması durumunda, taşınmazların mevcut kullanım şekli ile kayıtlara alınacağı, Kamu idarelerinin taşınmazların cins tashihinin yapılması için gerekli işlemleri yapacağı hüküm altına alınmıştır.

İdarenin taşınmaz işlemleri incelendiğinde; taşınmazların maliyet bedeli ile kaydedildiği, taşınmaz form ve cetvellerinin doldurulmadığı, cins tashihlerinin yapılmadığı, yeraltı ve yerüstü düzenleri hesabının kurum bilançosunda yer almadığı, tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında;“Yönetmeliğin geçici madde 1 ve 2 nolu bendinde yer verilen 31.12.2017 tarihine kadar Tapuda Kayıtlı Olan Taşınmazlar Formu, Sınırlı Aynî Haklar ile Kişisel Haklar ve Tahsis Formu, Cins tashihine ilişkin yapılması gereken işlemlerin kadastro teşkilatı veya hizmet alımı suretiyle gerçekleştirilmesi planlanmıştır. Ancak ciddi parasal kaynağa ihtiyaç duyulacak bir işlem olması nedeniyle Maliye Bakanlığı ile koordinasyon sağlanması yönünde çalışmalar devam etmektedir.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmeliğin “Kayıt ve kontrol işlemleri” başlıklı 5’inci maddesinde, kayıtların belgeye dayanmasının esas olduğunu, taşınmazların hangi değerler üzerinden kaydedileceği, “Mevcut taşınmazların kaydına ilişkin işlemler” başlıklı Geçici Madde 1’de Yönetmeliğin 5’inci maddesine göre yapılması gereken işlemlerin 31.12.2016 tarihine kadar tamamlanması işlemi 6.2.2017 tarihli ve 2017/9854 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı Eki Yönetmeliğin 1 inci maddesiyle 31.12.2017 tarihine uzatılmıştır.

Kamu idaresi cevabında bulguda belirtilen hususlara ilişkin çalışmaların devam ettiğini ifade etmiştir.

Bir sonraki denetim yılında söz konusu hususa ilişkin kontrol işlemlerine devam edilecektir.

BULGU 2: TÜBİTAK Özel Hesaplarına İlişkin Banka Hesabından Tüketime Yönelik Mal ve Malzemeler İçin Yapılan Harcamalarda Taşınır İşlem Fişinin Düzenlenmemesi

TÜBİTAK Özel Hesaplarına İlişkin Banka Hesabından tüketime yönelik mal ve malzemeler için yapılan harcamalarda taşınır işlem fişinin düzenlenmediği ve söz konusu tutarların 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabına yansıtılmadığı görülmüştür.

278 sayılı Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Kurulması Hakkındaki Kanunun 16’ncı maddesi hükmü gereğince hazırlanan TÜBİTAK Kaynaklarından Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdareleri İle Özel Bütçeli İdarelere Proje Karşılığı Aktarılabacak Tutarların Harcanması ve TÜBİTAK Tarafından Yürütülen Dış Destekli Projelerin Harcamalarının Gerçekleştirilmesine İlişkin Esas Ve Usullerin “Gider Belgeleri, Muayene ve Kabul İşlemleri” başlıklı 9’uncu maddesinde;

“Satın alınan mal ve hizmete ilişkin olarak düzenlenen fatura ve benzeri belgeler ilgili kurum adına proje adı belirtilerek düzenlenir. Doğrudan temin suretiyle yapılan satın almalara ilişkin düzenlenen fatura ve benzeri belgeler yürütücü ve/veya varsa araştırmacı ve/veya satın alma işlemini yürüten görevli tarafından “Piyasa fiyat araştırması yapılmıştır ve belirtilen taşınır mallar muayene ve kabulü yapılarak tam ve kusursuz teslim alınmıştır.” şerhi düşülerek imzalanır.

Taşınır Mal Yönetmeliğinde “dayanıklı taşınırlar” olarak tanımlanan malzemelerin kurumun ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde muayene ve kabulü yapılarak kurum taşınırlarına projenin fiilen yürütüldüğü birim adına kaydedilir ve “Taşınır İşlem Fişi” nin bir

örneği ödeme belgesine eklenir. Kaydedilen taşınır yürütücü veya uygun gördüğü bir proje personeli adına zimmet fişi düzenlenerek ilgili yürütücünün veya proje personelinin kullanımına tahsis edilir. Bunların dışında kalan diğer taşınırlar kaydedilmez. Kamu Kurumları Araştırma Projelerini Destekleme Programına ve TÜBİTAK Birimlerince Yürütülen Projelere İlişkin Yönetmelik kapsamında desteklenen projelerde proje kapsamında satın alınan ve proje sonuçlarının uygulanmasına yönelik olarak kullanılacak malzeme ve cihazlardan proje sözleşmesi hükümlerine göre müşteri kuruluşu devredilecek olanlar kurum taşınırına kaydedilmez ve söz konusu bu taşınırların proje tamamlanıncaya kadar tüm sorumluluğu proje yürütücülerine aittir.”

Denilmektedir.

Bu madde hükmü gereğince dayanıklı taşınırlar hariç diğer taşınırlar için taşınır işlem fişi kesilmemektedir.

Bu durum, dönem içinde ve sonunda mizanda taşınır işlem fişi düzenlenerek yapılması gereken kayıtların 150-İlk Madde ve Malzeme Hesabında yer almaması sonucunu doğurmaktadır.

5018 Sayılı Kamu Malî Yönetimi Ve Kontrol Kanunu’nun “Hesap verme sorumluluğu başlıklı” 8'inci maddesine göre; Her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanların, kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden, kullanılmasından, muhasebeleştirilmesinden, raporlanmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumludur.

Taşınır Mal Yönetmeliğinde taşınırın kaynağına ve edinme yöntemine bakılmaksızın kamu idarelerine ait taşınır malların kaydı, muhafazası ve kullanımı ile yönetim hesabının verilmesine ilişkin esas ve usulleri belirlenmiş ve taşınır işlem fişinin hangi hallerde düzenlenmeyeceği 10'uncu maddede sıralanmıştır.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri açık olduğundan yalnızca maddede belirtilen hallerde taşınır işlem fişleri düzenlenmemektedir.

TÜBİTAK Özel Hesaplarına İlişkin Banka Hesabına aktarılan tutarlardan tüketime yönelik mal ve malzemeler için yapılan harcamalar ise bu haller arasında zikredilmemektedir.

Bu durum, taşınır malların kaydı, muhafazası ve kullanımı ile takibine ilişkin işlemlerde sorun teşkil etmektedir.

Diğer bir deyişle, TÜBİTAK Özel Hesaplarına İlişkin Banka Hesabından alımı yapılan tüketime yönelik mal ve malzemelerin toplam tutarı kadar miktarın mizana (150 İlk Madde ve Malzeme Hesabı) yansımaması kurum mali tablolarına hatalı sonuçlar olarak yerleşmektedir.

Yapılan incelemede; 2011-2016 yılları için Hacettepe Üniversitesi tarafından TÜBİTAK proje bütçesi, toplam 79.079.368,10 TL tutarındadır. Bu bütçeden tüketime yönelik mal ve malzemelerin harcama tutarı mizana (150 İlk Madde ve Malzeme Hesabı) yansımamaktadır.

Kamu idaresi cevabında; “278 sayılı Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Kurulması hakkındaki Kanunun 16’ncı maddesi hükmü gereğince hazırlanan TÜBİTAK Kaynaklarından Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdareleri İle Özel Bütçeli İdarelere Proje Karşılığı Aktarılabacak Tutarların Harcanması ve TÜBİTAK Tarafından Yürütülen Dış Destekli Projelerin Harcamalarının Gerçekleştirilmesine İlişkin Esas ve Usullerin “Gider Belgeleri, Muayene ve Kabul İşlemleri” başlıklı 9 uncu maddesinde “Satınalınan mal ve hizmete ilişkin olarak düzenlenen fatura ve benzeri belgeler ilgili kurum adına proje adı belirtilerek düzenlenir. Doğrudan temin suretiyle yapılan satınalmalara ilişkin düzenlenen fatura ve benzeri belgeler yürütücü ve/veya varsa araştırmacı ve/veya satınalma işlemini yürüten görevli tarafından “Piyasa fiyat araştırması yapılmıştır ve belirtilen taşınır mallar muayene ve kabulü yapılarak tam ve kusursuz teslim alınmıştır.” şerhi düşölerek imzalanır. Taşınır Mal Yönetmeliğinde “dayanıklı taşınırlar” olarak tanımlanan malzemelerin kurumun ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde muayene ve kabulü yapılarak kurum taşınırlarına projenin fiilen yürütölölölöl birim adına kaydedilir ve "Taşınır İşlem Fişi"nin bir örneğı ödeme belgesine eklenir. Kaydedilen taşınır yürütücü veya uygun gördölöl bir proje personeli adına zimmet fişi düzenlenerek ilgili yürütölölün veya proje personelinin kullanımına tahsis edilir. Bunların dışında kalan diğler taşınırlar kaydedilmez. Kamu Kurumları Araştırma Projelerini Destekleme Programına ve TÜBİTAK Birimlerinde Yürütölöl Projelere İlişkin Yönetmelik kapsamında desteklenen projelerde proje kapsamında satınalınan ve proje sonuçlarının uygulanmasına yönelik olarak kullanılacak malzeme ve cihazlardan proje sözleşmesi hükümlerine göre müşteri kuruluşu devredilecek olanlar kurum taşınırina kaydedilmez ve söz konusu bu taşınırların proje tamamlanıncaya kadar tüm sorumluluğı proje yürütölölüne aittir.” denilmemektedir.

Bu madde hükmü gereğince dayanıklı taşınırlar hariç, diğler taşınırlar için taşınır işlem fişi kesilmemektedir. İlgili mevzuatın değışmesi halinde bulgu konusun edilen hususların oluşmayacağı düşünölölmektedir.” denilmektedir.

Sonuç olarak 278 sayılı Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Kurulması Hakkındaki Kanunun 16’ncı maddesi hükmü gereğince hazırlanan TÜBİTAK Kaynaklarından Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdareleri İle Özel Bütçeli İdarelere Proje Karşılığı

Aktarılabak Tutarların Harcanması Ve T  B  TAK Tarafından Yürütülen D  ş Destekli Projelerin Harcamalarının Gerçekleştirilmesine İlişkin Esas Ve Usullerin “Gider Belgeleri, Muayene ve Kabul İşlemleri” başlıklı 9’uncu Maddesi gereğince tüketime yönelik mal ve malzemelere ait tutarlar, taşınır işlem fişinin düzenlenmeden ve 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabına yansıtılmadan doğrudan proje yürütücüsünün kullanımına tahsis edilmektedir.

Taşınır Mal Yönetmeliğinde taşınırın kaynağına ve edinme yöntemine bakılmaksızın kamu idarelerine ait taşınır malların kaydı, muhafazası ve kullanımı ile yönetim hesabının verilmesine ilişkin esas ve usulleri belirlenmiş ve taşınır işlem fişinin hangi hallerde d  zenlenmeyeceğı 10’uncu maddede sıralanmıştır.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri açık olduğundan ancak maddede belirtilen hallerde taşınır işlem fişleri düzenlenmemektedir.

T  B  TAK Projeleri   zel Hesabına aktarılan tutarlardan tüketime yönelik mal ve malzemeler için yapılan harcamalar ise bu haller arasında zikredilmemektedir.

Buna göre, tüketime yönelik mal ve malzemeler için taşınır işlem fişinin d  zenlenmemesini ve doğrudan proje yürütücüsünün kullanımına tahsis edilmesini   ng  ren adı geçen esasların 9’uncu maddesi, yukarıdaki açık mevzuat hükümlerine aykırıdır.

Ayrıca bu durum taşınır malların kaydı, muhafazası ve kullanımı ile takibine engel olmaktadır.

Buna göre, anılan Esas ve Usullerin 9’uncu maddesi, Taşınır Mal Yönetmeliğı hükümlerine aykırı olacak şekilde düzenlenmiş olması nedeniyle, tüketime yönelik mal ve malzemeler için taşınır işlem fişinin düzenlenmeden doğrudan proje yürütücüsünün kullanımına tahsis edildiğı dolayısıyla giriş çıkış kayıtlarının muhasebe sisteminde 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabında izlenmediğı anlaşılmaktadır. Bu durumun, suistimallere sebebiyet verebileceğı ihtimali karşısında taşınır malların kaydı, muhafazası, kullanımı ve takibine engel olması yönüyle 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nda yer alan hesap verme sorumluluğu ile Taşınır Mal Yönetmeliğinde düzenlenen sorumluluğun sağlanamayacağı düşünülmektedir.

BULGU 3: Kıdem Tazminatları ve Karşılıklarının İzenmesi İçin Kullanılması Gereken Hesapların Mali Tablolarda Yer Almaması

Üniversitede işçi statüsünde çalışan (hizmet alımı yoluyla çalıştırılanlar dâhil) personel için kıdem tazminatları karşılığı olarak herhangi bir miktar hesaplanıp ayrılmadığı ve yapılan bu hatanın sonucu olarak 372 ve 472-Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesaplarının mali tablolarda

yer almadığı, bunun da mali tabloların doğruluğunu ve güvenilirliğini etkilediği tespit edilmiştir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 372-Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabının işleyişinin düzenlendiği 284'üncü maddesinde kıdem tazminatı karşılığı hesabının, belirlenecek esaslar çerçevesinde ayrılan ve faaliyet dönemi içinde ödeneceği öngörülen kıdem tazminatları karşılıklarının izlenmesi için kullanılacağı, uzun vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içindeki kıdem tazminatı karşılığı hesabında kayıtlı tutarlardan, izleyen dönemde ödeneceği öngörülen kıdem tazminatı karşılıklarının dönem sonunda bu hesaba kaydedileceği belirtilmiştir.

Yine 472-Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabının işleyişinin düzenlendiği 330 ve 331'inci maddelerde 47-Borç ve Gider Karşılıkları hesap grubunun, mevzuatı gereğince belirlenen esaslar çerçevesinde ayrılacak uzun vadeli her türlü borç ve gider karşılığının izlenmesi için kullanılacağı açıklanmış olup, 472-Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabının da belirlenecek esaslar çerçevesinde ayrılan uzun vadeli kıdem tazminatları karşılıklarının izlenmesi için kullanılacağı açıklanmıştır.

Kurumun 2016 yılı işlem ve faaliyetleri ile bunlara ilişkin muhasebe kayıtları incelendiğinde; kurumda işçi statüsünde çalışanlar için mevzuatında belirlenen esaslar çerçevesinde ayrılması ve 372 ve 472-Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına kaydedilmesi gereken karşılıkların hiç ayrılmadığı ve dolayısıyla bu hesapların mali tablolarda yer almadığı, 2016 yılı içerisinde emekli olan işçilere ödenen kıdem tazminatlarının doğrudan gider hesaplarında muhasebeleştirildiği görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında; “Üniversitemizde işçi statüsünde çalışan (hizmet alımı yoluyla çalıştırılanlar dahil) personel için 2017 yılı içerisinde kıdem tazminatı karşılığı hesabı çalıştırılabilmesi yönünde birimlerimiz tarafından gerekli çalışmalar organize edilmiş, yıl içerisinde sonuçlandırılarak bulgu konusu işlemin uygun hale getirilmesi sağlanması yönünde ilgili birimler bilgilendirilmiştir.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi tarafından gönderilen cevapta, bulguda belirtilen hususlara ilişkin gerekli muhasebe işlemlerinin yapılacağı ifade edilmiştir.

Bununla beraber, 2017 yılında yapılacağı belirtilen düzeltme kayıtlarının 2016 yılı dönem sonu mali tablolarındaki hatayı düzeltici bir etkisi bulunmamaktadır.

BULGU 4: Kiraya Verilen Taşınmazların ve Bunlara İlişkin Kira Gelirleri Tahakkuklarının Hatalı Muhasebeleştirilmesi

Hacettepe Üniversitesi tarafından kiraya verilen taşınmazlar ve bunlara ilişkin kira gelirleri tahakkuklarının ilgili bilanço ve nazım hesaplarda takibine ilişkin muhasebeleştirme işlemlerinin hatalı yapıldığı tespit edilmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun 49’uncu maddesiyle, Merkezi Yönetim kapsamındaki idarelerce uygulanacak muhasebe işlemlerine ilişkin düzenleme yapma yetkisi Maliye Bakanlığı’na verilmiştir. Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü’nce 26.11.2014 tarihinde yayımlanan “Taşınmazlara İlişkin İşlemler” başlıklı Genel Yazısıyla; taşınmazlardan kiraya verilenler ile üzerinde irtifak hakkı tesis edilenlerin kayıtlı değerleri ile izlenebilmesi amacıyla 990-Kiraya Verilen, İrtifak Hakkı Tesis Edilen Maddi Duran Varlıkların Kayıtlı Değerleri Hesabı, bu taşınmazlardan elde edilecek toplam kira gelirleri ile irtifak hakkı gelirlerinin yıllar itibarıyla izlenebilmesi amacıyla 993-Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabının ihdas edildiği bildirilmiştir.

Anılan Genel Yazı ile ayrıntılı şekilde yapılan açıklamalara göre;

1-Kiraya verilen taşınmazlar ile üzerinde irtifak hakkı tesis edilen taşınmazlara ilişkin belgeler muhasebe birimlerine verildiğinde, bu taşınmazların kayıtlı değerleri üzerinden 990-Kiraya Verilen, İrtifak Hakkı Tesis Edilen Maddi Duran Varlıkların Kayıtlı Değerleri Hesabının ilgili yardımcı hesabına borç, 999- Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabına alacak kaydedilecektir.

2-Dönem sonlarında, 993-Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabının bölümlenmiş yardımcı hesaplarında kayıtlı tutarlar sürenin güncellenmesi amacıyla bu hesaba borç ve alacak kaydedilecektir.

Bunun yanında, Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği’nin 138’inci maddesi uyarınca 220-Gelirlerden Alacaklar Hesabı kamu idarelerince tahakkuk ettirilen ve bir yıldan daha uzun bir sürede tahsili gereken gelirlerden alacakların izlenmesi için kullanılmaktadır. Buna karşın, kira bedelinin aylık olarak tahakkuk edeceği belirtilen kira sözleşmelerinden doğan kira alacakları ancak ilgili oldukları ayda tahakkuk edip tahsil edilebilir hale geleceğinden, takip eden faaliyet dönemindeki bir aya ilişkin olsa bile bu kira alacaklarının takibi için 220- Gelirlerden Alacaklar Hesabı’nın kullanılmaması gerekmektedir. Aksi halde, sonraki döneme ilişkin olarak tahakkuk eden ve o yılın geliri olarak mali tabloya yansımaya gereken bir kira geliri, içinde bulunulan faaliyet dönemi gelirlerine kaydedilmiş olacaktır.

Yapılan incelemede ise;

Üniversite tarafından bir taşınmazın kiraya verilmesine ilişkin bir sözleşme düzenlendiğinde, ilgili taşınmazın 990-Kiraya Verilen, İrtifak Hakkı Tesis Edilen Maddi Duran Varlıkların Kayıtlı Değerleri Hesabının ilgili yardımcı hesabına kaydedilmediği,

Dönem sonunda 993-Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri hesabında izlenen kira bedelleri için yardımcı hesaplar arası aktarma işlemlerinin eksik yapıldığı, dönem sonunda yapılması gereken söz konusu aktarmaların ise bazı kiracılar için dönem içerisinde gerçekleştirildiği,

Sözleşmeden doğan toplam kira bedelinden sonraki dönemlere ilişkin toplam 773.031,02 TL'nin 2016 yılı geliri gibi 220- Gelirlerden Alacaklar Hesabı'na kaydedildiği, tespit edilmiştir.

Buna göre,

Taşınmaz kira gelirlerinin 220- Gelirlerden Alacaklar Hesabına borç ve 600- Gelirler hesabına alacak kaydedilmesi sonucunda Bilanço ve Faaliyet Sonuçları Tablosunda toplam 773.031,02 TL kadar,

Kiraya verilen taşınmazların kayıtlı değerlerinin ise 990-Kiraya Verilen, İrtifak Hakkı Tesis Edilen Maddi Duran Varlıkların Kayıtlı Değerleri hesabı ile 999- Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı hesabında izlenmemesi sonucunda da Bilanço dip notlarında kaydedilmesi gereken tutarlar kadar,

hataya neden olunmuştur.

Kamu idaresi cevabında; “2017 yılı içerisinde ilgili hesapların düzeltilmesi için ilgili birim bilgilendirilmiştir.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi tarafından gönderilen cevapta, bulguda belirtilen hususlara ilişkin gerekli muhasebe işlemlerinin yapılacağı ifade edilmiştir.

Bununla beraber, 2017 yılında yapılacağı belirtilen düzeltme kayıtlarının 2016 yılı dönem sonu mali tablolarındaki hatayı düzeltici bir etkisi bulunmamaktadır.

BULGU 5: Vadeli Banka Hesabına İlişkin Olarak Elde Edilen Faiz Gelirinin Hatalı Muhasebeleştirilmesi

Hacettepe Üniversitesine ait vadeli banka hesabına tahakkuk eden faiz tutarları üzerinden banka tarafından yapılan %15 oranındaki Gelir Vergisi tevkifatının muhasebeleştirme işleminin hatalı yapıldığı tespit edilmiştir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 19'uncu maddesi 8'inci fıkrasında faiz gelirine ilişkin yapılması gereken muhasebe kaydı düzenlenmiştir. İlgili hükme göre, Muhasebe

birimlerinin hesaplarının bulunduğu bankalarca tahakkuk ettirilerek banka hesabına aktarılan faiz tutarları 102- Bankalar Hesabına, tevkifat tutarları 630- Giderler Hesabına borç, faiz tutarının içinde bulunulan aya ait kısmı 600- Gelirler Hesabına, geçmiş aylara ait kısmı 181- Gelir Tahakkukları Hesabına alacak kaydedilir. Banka hesabına aktarılan tutarın tamamı aynı zamanda 805- Gelir Yansıtma Hesabına borç, 800- Bütçe Gelirleri Hesabına alacak kaydedilecektir.

Yapılan incelemede Üniversitenin, vadeli banka hesabına tahakkuk eden faiz gelirini net tutarlar üzerinden 600.5.1.9.3 hesap koduna kaydettiği, tevkifat tutarını ise muhasebe kayıtlarında hiç göstermediği, dolayısıyla yukarıya alınan Yönetmelik hükümlerine aykırı olarak hatalı muhasebeleştirme işlemi yaptığı tespit edilmiştir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin ilgili hükümlerine aykırı olarak üniversite tarafından yapılan söz konusu muhasebe kaydı sonucunda, karşılıklı olarak 600- Gelirler Hesabının 600.5.1.9.3 kodu ile 630- Giderler Hesabının 630.3.4.3.1 koduna kaydedilmesi gerekirken kaydedilmeyen 380.731,11 TL'lik tevkifat tutarı kadar 2016 yılı Faaliyet Sonuçları Tablosunda hataya neden olunmuştur.

Kamu idaresi cevabında; “Vadeli Hesaplarda yer alan tutarların günlük olarak nemalandırıldığı ile tutarın ve nema oranının sabit olmaması nedeniyle gelecek aylara ilişkin tahmini faiz gelirinin belirlenememesi üzerine ilgili hesaplar işletilememiştir. Ancak; Kamu Haznedarlığı Genel Tebliğinde yapılan değişikliğin Üniversite ve banka arasında yapılan protokolün Ağustos 2017 tarihi itibarıyla sona ermesi göz önünde bulundurulduğunda gelecek aylara ait tahmini tahakkuk ettirilen faiz gelirin ilişkin vergilendirme kaynak sahibi olma vasfıyla banka tarafından kesilerek net tutarın hesaplarımıza intikal etmesi nedeniyle tevkifat tutarları muhasebe kayıtlarında yer almamakta iken 2017 yılı itibarıyla bulgu konusunda yer alan bilgi doğrultusunda işlem gerçekleştirilmesi yönünde ilgili birim bilgilendirilmiştir.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi tarafından gönderilen cevapta, bulguda belirtilen hususlara ilişkin gerekli muhasebe işlemlerinin yapılacağı ifade edilmiştir.

Bununla beraber, 2017 yılında yapılacağı belirtilen düzeltme kayıtlarının 2016 yılı dönem sonu mali tablolarındaki hatayı düzeltici bir etkisi bulunmamaktadır.

BULGU 6: Feshedilen Yapım İşine Ait Hesap Kesme Hakedişi Düzenlenmeden Durum Tespit Tutanağı Baz Alınarak Mevzuata Aykırı Olarak Öngörü Metraj ve Birim Fiyat Tarifleri İle İkmal Yapım İşinin Teklif Birim Fiyatlı Olarak İhale Edilmesi

Yapım işine ait ihale işlem dosyası, 2016 yılı hakediş ödemeleri ve inşaat mahallinde yapılan incelemeler sonucunda aşağıda gösterilen hususlar tespit edilmiştir.

1- Hatalı ve kusurlu imalatlar nedeni ile ikmal işinde bazı imalatların tekrar yapılması ve ilk yükleniciye rücu edilmemesi.

2- Mevcut yapılmış ve parası ödenmiş imalatların, değişik gerekçelerle proje tadilatı yapılarak yerine aynı veya başka imalatların yapılması.

3- Durum Tespit Tutanağı baz alındığında değişik gerekçelerle yaklaşık maliyetteki metrajların olduğundan fazla gösterilmesi, diğer bir ifade ile teklif alınan miktarların öngörü olması ve bu hususun teklif birim fiyat ihalesine yansımaları.

4- Birinci ve ikinci iş kapsamındaki aynı imalatlarda, imalat kaleminin bütünü yapılamayacağından ikmal ihaledeki bu tür fiyatların analizler dikkate alınarak gerçek duruma uygun ödemelerin yapılmaması.

5- Sağlık Bakanlığı Yönetmeliği gerekçe gösterilerek birinci iş kapsamındaki bazı imalatların sökülerek yerine başka imalatların yapılması.

6- Birinci iş kapsamında ödenen porsantajın (Yüksek Porsantaj) ve mukayeseli hesabın gerçek durumla ilgisi olmadığı tespit edilmesine rağmen, gerekenin yapılmaması ve yükleniciye rücu edilmemesi.

7- Birinci iş kapsamında bedeli ödenen malzemelerin ikmal iş kapsamında değerlendirilmemesi.

8- Proje değişikliğine gidilerek bazı tesisat imalat kalemlerinin ikmal işinde tekrar baştan yapılması.

9- Birinci iş kapsamında yapıldığı halde, değişik gerekçelerle yeniden yapılan bazı tesisat imalatlarına ait proje tadilatı, otomasyon prensip şemaları ve kontrol sistemlerine ilişkin teknik raporlarının bulunmaması.

Hacettepe Üniversitesi Erişkin Acil Servis Reorganizasyonu İnşaatı işi 08.01.2016 tarih ve 19254760/54 sayılı olur ile feshedilmiştir. Fesih olurunda, iş artışı dahil işin % 82,92 sinin yapıldığı belirtilmektedir. Bu oran sözleşme bedelinin 24.164.995,85 TL'sine denk gelmektedir. 16 Mart 2015 tarihli 11 no'lu hakedişte sözleşme fiyatları ile yapılan ödeme ise 25.421.210,31 TL'dir.

Durum Tespit tutanağı 14.04.2016 tarihi itibarı ile düzenlenmiştir.

Hesap kesme hakedişi düzenlemeden Hacettepe Üniversitesi Erişkin Acil Servis Reorganizasyonu İkmal ve Çevre Düzenlenmesi İnşaatı işi 12.07.2016 tarihinde teklif birim fiyatlı olarak pazarlık usulü ile ihale edildiği tespit edilmiştir.

Yapım İşleri Genel Şartnamesinin sözleşmenin feshi ve tasfiye durumları başlıklı 47'inci maddesinde, feshedilen sözleşme konusu işlerin hesabı genel hükümlere göre yapılacağı, sözleşmenin feshedilmesine ait onay tarihinde işlerin mevcut durumunu gösterir “Durum Tespit Tutanağının” düzenleneceği, fesihten sonra hesap kesme hakedişinin 40'ıncı madde esaslarına göre yapılacağı hüküm altına alınmıştır.

Sözleşmenin feshedilmesinden sonra “Hesap Kesme Hakedişi” idarece belirlenecek bir süre içinde yüklenici ile birlikte kesin hakediş raporu ve hesap kesilmesi esaslarına göre yapılır. Yüklenici gelmediği veya yetkili bir vekil göndermediği takdirde, idare bu hakedişi tek taraflı olarak yapar ve yüklenicinin bu hususta hiç bir itiraz hakkı olamaz.

4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununun 6'ncı maddesine göre yapım işlerinde; ön veya kesin projelere ve bunlara ilişkin mahal listeleri ile birim fiyat tariflerine, mal veya hizmet alımı işlerinde ise işin ayrıntılı özelliklerine dayalı olarak; idarece hazırlanmış cetvelde yer alan her bir iş kaleminin miktarı ile bu iş kalemleri için istekli tarafından teklif edilen birim fiyatların çarpımı sonucu bulunan toplam bedel üzerinden yapılan sözleşme, birim fiyat sözleşme olarak tanımlanmıştır.

Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinin yaklaşık maliyetin hesaplanmasına esas miktarların tespitine ilişkin 9'uncu maddesinde, ön ve/veya kesin projeye dayalı olarak birim fiyat teklif almak suretiyle ihale edilecek işlerde, idareler, iş kaleminin adını, yapım şartlarını, ölçü yeri ve şeklini, birimini, birim fiyata dahil ve hariç unsurları ihtilafa meydan vermeyecek biçimde teknik olarak açıklayan birim fiyat tariflerini hazırlamak zorundadır.

Söz konusu feshedilen yapım işinde, hali hazırda hesap kesme hakedişi düzenlenmemiş ve gereği yapılmamıştır.

Diğer taraftan anılan iş durum tespit tutanağı baz alınarak öngörü metraj ve birim fiyat tarifleri ile teklif birim fiyatlı olarak ihale edilmiştir.

Yapım İşleri Genel Şartnamesinin 12 ve 14'üncü maddelerinde projelerin nasıl uygulanacağı, işlerin denetimi ile ilgili hususlar düzenlenmiştir.

Sözleşmeye uymayan, hatalı, kusurlu ve eksik işler hususlarında 23 ve 24'üncü madde hükümlerine göre işlem yapılacaktır.

4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununun 30 ve 31'inci maddeleri ile yüklenici

ve alt yükleniciler ile yapı denetim görevlilerin, sözleşme hükümleri ile yapının fen ve sanat kurallarına uygun olarak yapılmamasından doğan zarar ziyandan, on beş yıl süreyle müteselsilen sorumlu oldukları hüküm altına alınmıştır.

Bu itibarla idarenin uğradığı zarar ziyan nedeni ile hukuki sürecin başlatılması zorunludur.

4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 5'inci maddesi gereğince idareler ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumludur.

60'ıncı maddesinde;17'inci maddede belirtilen fiil veya davranışlarda bulunduklarının, görevlerini kanuni gereklere uygun veya tarafsızlıkla yapmadıklarının, taraflardan birinin zararına yol açacak ihmalde veya kusurlu hareketlerde bulunduklarının ve 5'inci maddede belirtilen kurallara aykırı eylemlerinin tespiti halinde, ihale yetkilisi ile ihale komisyonlarının başkan ve üyeleri ile ihale işlemlerinden sözleşme yapılmasına kadar ihale sürecindeki her aşamada görev alan diğer ilgililerin ceza sorumluluğunun bulunduğu belirtilmektedir.

5018 Sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun hesap verme sorumluluğu başlıklı 8'inci maddesine göre; Her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanların, kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden, kullanılmasından, muhasebeleştirilmesinden, raporlanmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumludur.

İdare, ihale süreç ve harcamalarını tabi olduğu mevzuata uygun olarak gerçekleştirmek zorundadır. Aksi takdirde işlemler, kamu zararı ile sonuçlanacağından, 10.12.2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun 71'inci maddesine dayanılarak hazırlanan Kamu Zararlarının Tahsiline İlişkin Usul Ve Esaslar Hakkında Yönetmelik hükümlerine kamu zararının tazmin edilmesi gerekecektir.

Sonuç olarak kamu zararının meydana gelmemesi için her iki inşaat işi kapsamında yukarıda anılan hususlara yönelik gerekli mali, idari ve hukuki işlemlerin gerçekleştirilmesi zorunludur.

Kamu idaresi cevabında; “Ülkemizin ve Şehrimizin geçirdiği kötü zamanlar Acil ve Yoğun Bakım ihtiyacının ne kadar önemli olduğunu ispatlamaktadır. Bu sebepten dolayı fesih işlemi gerçekleştikten ve durum tespit tutanağı düzenlendikten sonra ivedi olarak ikmal inşaatı için yaklaşık maliyet hazırlanmış ve gerekli olurlar alınarak ihaleye çıkılmıştır.

Söz konusu işin ikmal inşaatı ve önemli bir proje olması sebebiyle ivedi olarak ihale

edilmesi ile bazı iş kalemlerinde ön görülmeyen kısımlarla iş devam ederken karşılaşılmış ve yönetmeliklere, şartnamelere uygun halde işlemler yapılmıştır.

İkmal İnşaatı kapsamında yapılan tüm işlemlerin teknik rapor, tutanak, gerekçe raporları ve resimleri mevcuttur.

Hesap kesim hakedişi ile ilgili olarak devam eden ikmal inşaatında halihazırda ön görülmeyen iş kalemlerinin olması ve eski ihaleden kalan malzemelerin kullanılabilir olanların kullanılabilmesi ve kesin sonuç alınabilmesi için ikmal işinin sonlanmasına doğru eski iş ve yeni iş arasında mükerrerlik olmaması için beklenilmektedir. Kesin sonuçların ortaya çıkması ile daha sağlıklı bir kesin hesap oluşturacak olup, hakkaniyet açısından bu kararın daha doğru olduğu tarafımızca verilmiştir.

Kamu zararının meydana gelmemesi için Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı'mız bu hususta bilgilendirilmiş ve gerekli çalışmalar başlatılmıştır.

Hukuken yapılması gereken teknik çalışmaların sonuçlandırılmasından sonra Hukuk Müşavirliğimiz tarafından yapılacaktır.

Sonuç olarak kamu zararı oluşmaması için gerekli tedbirler alınmış ve gerekli çalışmalar yapılacaktır.

İnsan sağlığı açısından büyük önem arz eden H.Ü. Acil ve Yoğun Bakım binamızın inşaatı için gerekli tüm teknik ve hukuki önlemler tarafımızdan titizlikle takip edilmektedir.”denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında; yapım işinin hastane acil binası ikmal ve çevre düzenlemesi işi olması nedeni ile ivedi olarak ihale çıkıldığı, işin devamı sırasında öngörülmeyen işlerle karşılaşıldığı, yapılan tüm işlere ait teknik rapor, tutanak, gerekçe raporları ve resimlerin mevcut olduğu, hesap kesim hakedişiyle ilgili olarak işin bitiminde kesin sonuçların ortaya çıkacağından taraflar arasında bunun hakkaniyete daha uygun olduğu, bu işlemlerden sonra kesin hesap sonuçlarına göre Hukuk Müşavirliği tarafından gereken hukuki süreçlerin gerçekleştirileceği belirtilmektedir.

Sonuç olarak kamu zararının meydana gelmemesi için her iki inşaat işi kapsamında bulguda anılan hususlara yönelik gerekli mali, idari ve hukuki işlemlerin gerçekleştirilmesi zorunludur.

Bulgu ile ilgili olarak uygunluk denetimi gereği yapılacaktır.

BULGU 7: 2010 K 120960 Destek Numarası İle Kayıtlı Merkezi Araştırma Laboratuvarı Projesine İlişkin Süreçlerde (Satınalma, Kiralama ve Alacak Terkini) Mevzuata Aykırı İşlemlerin Bulunması

2010 K 120960 destek numarası ile kayıtlı Merkezi Araştırma Laboratuvarı projesi incelendiğinde projenin karakteristiğinin İleri Araştırma, Makina, Teçhizat, İnşaat (5800 m²) olduğu, proje kapsamında Hacettepe Teknokent Yönetim A.Ş'den 1100 m² alana sahip 4.485.888,00 TL'ye 15 yıllığına bina kiralandığı, Merkezi Araştırma Laboratuvarının Renovasyonunda kullanılmak üzere 460.200,00 TL'ye İnşaat Malzemeleri ve 457.840,00 TL'ye Klima Tesisatına ilişkin çeşitli nitelikte malzemeler alındığı görülmüştür.

Merkezi Araştırma Laboratuvarı projesi kapsamında dosya kayıtları, ödemeler ve konuya ilişkin iç denetçi raporları üzerinde yapılan incelemelerde aşağıda belirtilen mevzuata aykırı hususlar tespit edilmiştir.

A.Proje kapsamında gerçekleştirilen satın alımlarda;

1-Projenin başlangıç aşamasında Merkezi Araştırma Laboratuvar binası henüz tahsis edilmemişken, klima tesisatı ve inşaat malzemelerinin alımlarının yapıldığı,

2-Yapım işleri ihalesi kapsamında olması gereken inşaat malzemelerinin “(hazır beton (C16/20 1050m³, C25/30 900 m³), gaz beton yapı malzemesi elemanları (6.420 m²) Çam Kerestesi 2 nci sınıf (110 m³) Çiviler (T5 155), beton çelik çubuğu (Q8-12 nervürlü 50.000 kg, beton çelik çubuğu Q14-22 nervürlü 76.000 kg)” mal alımı ihalesi yoluyla tedarik edildiği,

3-Teslim alınan malzemeler için muayene kabul komisyonunun oluşturulmadığı, görülmüştür.

30.12.2003 tarihli 25332 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Yükseköğretim Kurumları Tarafından, 4734 Sayılı Kamu İhale Kanununun 3 üncü Maddesinin (f) Bendi Kapsamında Yapılacak İhalelere İlişkin Kararın “Denetim, muayene ve kabul işlemleri” başlıklı 50'nci maddesinde; teslim edilen mal, hizmet veya yapılan işin muayene ve kabul işlemleri, İdare tarafından kurulacak en az üç kişilik muayene ve kabul komisyonları tarafından yapılacağı belirtilmiştir.

Söz konusu ihale kapsamında alınan klima tesisatı ve inşaat malzemeleri için muayene kabul komisyonunun kurulmadığı ve dolayısıyla ilgili mal ve malzemelerin ihale dokümanına uygun şekilde, tam ve noksansız olarak alınıp alınmadığı belirsizdir.

4-Satın alınan mallar için, taşınır işlem fişi düzenlenmediği tespit edilmiştir.

Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliğinin 48'nci maddesinde; her türlü

tüketim mal ve malzemeleri ile demirbaş, makine, teçhizat ve taşıt alımlarına ilişkin giderlerin ödenmesinde; Taahhüt Dosyası, Fatura, Muayene ve Kabul Komisyonu Tutanağı Taşınır İşlem Fişi, ödeme belgesine bağlanacağı belirtilmiştir.

5- Proje kapsamında kiralanın binaya ilişkin gerekli tadilat işleri Hacettepe Teknokent A.Ş tarafından yapılarak hazır şekilde Bilimsel Araştırma Projeler Koordinatörlüğüne teslim edileceğı, kira sözleşmesinin 8/c maddesinde belirtilmiştir. Renovasyon sonucu tadilatı yapılan bölüm için de kiralama yapıldığı dikkate alındığında, anılan malzemelerin Teknokent A.Ş. tarafından karşılanması gerekirken proje kapsamında satın alındığı görülmüştür.

B. 1100 m² kapalı alana sahip bina kiralamasına ilişkin ihale dosyası, ödemeler ve konuya ilişkin iç denetçi raporları üzerinde yapılan incelemelerde aşağıda belirtilen mevzuata aykırı hususlar tespit edilmiştir.

1-Merkezi Araştırma Laboratuvarının, proje karakteristiğı olarak kiralama yapılmasına uygun olmadığı düşünülmektedir.

2-1100 m² kapalı alana sahip binanın kiralınması işleminde ihale komisyonun kurulmadığı görülmüştür. 30.12.2003 tarihli 25332 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Yükseköğretim Kurumları Tarafından, 4734 Sayılı Kamu İhale Kanununun 3'üncü Maddesinin (f) Bendi Kapsamında Yapılacak İhalelere İlişkin Kararın 21'inci maddesinin (e) fıkrasına göre, doğrudan temin yoluyla yapılan ihalelerde ihale komisyonun kurulmasının zorunlu olduğu belirtilmiştir.

3-Hacettepe Üniversitesi Yönetim Kurulu tarafından Teknokent AŞ'ye tahsis edilen arsa üzerine Teknokent A.Ş tarafından bina yapılmıştır. Şirkete ait söz konusu bina Üniversitenin Bilimsel Araştırma Projeleri Birimi tarafından 15 yıllığına kiralanmış ve kira bedeli olarak da 2 eşit taksitle toplam KDV dahil 4.485.888,00 TL ödendiğı görülmüştür. 08.10.2009 tarihinde 27370 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan 2009-1 sayılı Kamu İdarelerinin Taşınmaz Kiralamalarına İlişkin Genelgenin 2'nci maddesinde; 4734 sayılı Kanun uyarınca yapılacak yeni taşınmaz kiralamalarında sözleşmelere konulacak hükümler belirlenirken yıllık kira bedelinin en fazla üçer aylık (tercihen aylık) eşit taksitler halinde ve dönem başlarında ödeneceğine dair hükümler konulması gerektiğı belirtilmiştir. Söz konusu Genelgeye göre 3 ayda bir olmak üzere kira bedelleri dönem başında peşin olarak ödenmesi gerekmekte iken Üniversite tarafından ilgili kiralamada genelgeye aykırı olarak ödemeler peşin olarak iki eşit taksitte ödendiğı tespit edilmiştir. İlk taksit sözleşmenin imzalandığı 13.05.2013 tarihinde, ikinci taksit ise binanın teslim alındığı 12.08.2013 tarihinde ödenmiştir.

4- Söz konusu kiralama işlemleri ön mali kontrol kapsamında Strateji Geliştirme Daire

Başkanlığınca incelenmiş ancak Başkanlık tarafından uygun görüş verilmemesine rağmen harcama yetkilisinin sorumluluğu üstlenmesi üzerine kiralama işleminin gerçekleştirildiği anlaşılmıştır.

5-Hazırlanan iç denetçi raporlarına istinaden Rektörlük Makamınca Teknokent A.Ş ile yapılan kira sözleşmesi feshedilmiş, ödenen bedellerin tahsili ve uyuşmazlığın çözümü amacıyla sulh anlaşması imzalanmış ancak söz konusu şirketin anlaşma hükümlerini yerine getirmedeği görülmüştür.

Yapılan sulh anlaşmasından; feshedilen kira sözleşmesi ve renovasyon için ödenen inşaat ve klima tesisatına ilişkin bedellerle birlikte Üniversite tarafından Teknokent A.Ş'ye tahsis edilen binalar için 01.01.2012 tarihinden 31.12.2015 tarihine kadar tahakkuk eden elektrik, su, doğalgaz tüketim bedeli ile işleyen faizlerin toplam tutarı olan 3.806.671,00 TL'lik Üniversite alacağının, söz konusu şirkete ait ARGE2 binasının 6100 m2 lik alanın kullanım hakkının 52 ay süreyle üniversiteye bırakmasına karşılık vazgeçildiği anlaşılmıştır.. Ayrıca söz konusu binanın üzerinde bulunduğu taşınmaz da Üniversitenin mülkiyetinde bulunup Teknokent A.Ş'ye tahsis edildiği tespit edilmiştir.

659 sayılı Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdareleri ve Özel Bütçeli İdarelerde Hukuk Hizmetlerinin Yürütülmesine İlişkin Kanun Hükmünde Kararnamenin 11'nci maddesinin ikinci fıkrasında; idarelerin, herhangi bir sözleşmeye dayanıp dayanmadığına, yargıya intikal edip etmediğine bakılmaksızın gerçek veya tüzel kişilerle aralarında çıkan her türlü hukuki uyuşmazlığın sulh yoluyla halline, maddi ve hukuki sebeplerle kamu menfaati görülmesi halinde, buna dair onay veya anlaşmaları imzalamaya, vazgeçilen veya tanınan ya da terkin edilen hak ve menfaatin değeri dikkate alınmak suretiyle;

a) Tutara ilişkin olmayanlar ile 1.000.000 Türk Lirasına kadar olanlarda (1.000.000 Türk Lirası dahil) hukuk biriminin görüşü alınarak, ilgili harcama yetkilisinin teklifi üzerine üst yönetici,

b) 1.000.000 Türk Lirasından fazla olanlardan 10.000.000 Türk Lirasına kadar olanlarda (10.000.000 Türk Lirası dahil), hukuki uyuşmazlık değerlendirme komisyonunun görüşü alınarak, üst yöneticinin teklifi üzerine ilgili bakan, Milli Savunma Bakanlığında Müsteşarın teklifi üzerine Bakan,

c) 10.000.000 Türk Lirasından fazla olanlarda, ilgili bakanlık hukuki uyuşmazlık değerlendirme komisyonunun ve Maliye Bakanlığının görüşü alınarak, ilgili bakanlığın teklifi üzerine Bakanlar Kurulu, yetkilidir denilmiştir. İlgili sulh anlaşmasına bakıldığında, Üniversite tarafından talep edilen alacak tutarının 3.806.671,00 TL olduğu ve mezkur KHK'ye göre söz

konusu sulh anlaşmasının hukuki uyumsuzluk değerlendirme komisyonun önerisi üzerine üst yöneticinin teklifi ilgili bakanın onayının gerektiği anlaşılmıştır.. Ancak KHK'ye aykırı olarak ilgili Bakanın yetkisindeki söz konusu sulh anlaşması sadece üst yöneticinin onayı ile gerçekleştirildiği görülmüştür.

Sulh anlaşmasında Teknokent A.Ş. tarafından Üniversiteye ödenecek tutarlar taksitlere bölünmüştür. Bu taksitler sözleşmeye bağlanmadığı ve ödeme planı şeklinde anlaşmaya eklendiği görülmüştür. Bugüne kadar Teknokent A.Ş tarafından hiçbir ödeme yapılmamış olup sulh anlaşmasının 11'nci maddesinde belirtildiği üzere taksitlerden birinin ödenmemesi durumunda hukuki yollara başvurulacağının belirtilmesine rağmen bugüne kadar herhangi bir hukuki yola da başvurulmamıştır. Ayrıca kira sözleşmesi kapsamında binanın kullanıldığı döneme tekabül eden 750.970,88 TL'lik tutar ise Üniversite mali tablolarında 140 Kişilerden Alacaklar Hesabından düşülerek 630.20 li hesap kodu kullanılmak suretiyle Silinen Alacaklardan Kaynaklanan Giderler hesabına kaydedilmiştir.

Kamu idaresi cevabında özetle; Merkezi Araştırma Laboratuvarı renovasyonunda kullanılmak üzere inşaat malzemelerinin, klima tesisatına ilişkin çeşitli nitelikteki malzemelerin alımına ilişkin olarak ve Merkezi Araştırma Laboratuvarı için 1100 m² kapalı alana sahip bina kiralanması işine ilişkin İç Denetim Birimi Başkanlığının İnceleme raporlarına istinaden söz konusu hususlarla ilgili olarak Rektörlük tarafından ilgili kişiler hakkında ceza soruşturması başlatıldığı, yürütülen soruşturma neticesinde ilgili kişiler hakkında luzümü muhakeme karar verilmiş olup soruşturma dosyası gereği yapılmak üzere Danıştay 1'nci Dairesine gönderildiği belirtilmiştir.

Hacettepe Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi Yönetici A. Ş. ile Üniversitemiz arasında yapılan sulh anlaşmasına ilişkin olarak; Hukuki Uyumsuzluk Değerlendirme Komisyonu Raporuna göre imzalanan sulh anlaşmasıyla Üniversitemizin Hacettepe Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi Yönetici A. Ş'de alacağı olan 460.200,00 TL İnşaat Malzemeleri ve 457.840,00 TL Klima Tesisatına ilişkin bedeli ile feshedilen kira sözleşmesinden kalan kısmın ödenmesi, ödeme tablosuna bağlanmış, elektrik – su alacaklarımızdan da vazgeçilmesi ya da terkin söz konusu olmayıp bu alacaklar Üniversitemizin ihtiyacı olan binaların kullanım hakkı olarak tahsil edilmiştir. Dolayısıyla herhangi bir vazgeçme, tanıma ya da terkin bulunmadığı değerlendirildiğinden de Bakan onayı alınmamış olup bu işlem ile ilgili herhangi bir soruşturma Müşavirliğimiz kayıtlarında bulunmamaktadır. Ancak Bakan onayı ve başkaca bir idari tasarruf hususunun Rektörlük Makamından da sorulması gerekmektedir.

Diğer taraftan Hacettepe Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi Yönetici A. Ş tarafından haksız yere borç altına sokuldukları iddiasıyla Sulh Anlaşmasının iptali için dava açılmış olup bu husus dava dilekçesinde de ileri sürülmüştür. Tarafımızca da “659 sayılı KHK’nın Adli uyuşmazlıkların sulh yoluyla halli, uzlaşma ve vazgeçme yetkileri başlıklı 11. maddesi;

(1) İdarelerin;

a) ...

b) Gerçek veya tüzel kişilerle aralarındaki sözleşmelerde belirtilen sebeplerle yapılan her türlü sözleşme değişikliklerinin yapılmasında, bu hususlarla ilgili olarak çıkabilecek uyuşmazlıkların sözleşme hükümleri çerçevesinde sulh yoluyla hallinde,

hukuk birimlerinin uyuşmazlığın bu şekilde sonlandırılmasında maddi ve hukuki sebeplerle kamu menfaati bulunduğu yönündeki görüşü üzerine, buna dair onay ve anlaşmaları imzalamaya bakanlıklarda bakan, diğer idarelerde üst yönetici yetkilidir. ...

(2) Birinci fıkrada belirtilenler dışında, idarelerin, herhangi bir sözleşmeye dayanıp dayanmadığına, yargıya intikal edip etmediğine bakılmaksızın gerçek veya tüzel kişilerle aralarında çıkan her türlü hukuki uyuşmazlığın sulh yoluyla halline, her türlü dava açılmasından veya icra takibine başlanılmasından, bunlardan yargı veya icra mercilerine intikal etmiş olanların takiplerinden veya verilen kararlara karşı karar düzeltme yoluna gidilmesi dışındaki kanun yollarına gidilmesinden vazgeçmeye, davaları kabule, ceza uyuşmazlıklarında şikayetten vazgeçmeye veya uzlaşmaya, davadan feragat etmeye, sözleşmede belirtilmeyen sebeplerle sözleşmelerin değiştirilmesinde veya sona erdirilmesinde maddi ve hukuki sebeplerle kamu menfaati görülmesi halinde, buna dair onay veya anlaşmaları imzalamaya, vazgeçilen veya tanınan ya da terkin edilen hak ve menfaatin değeri dikkate alınmak suretiyle;

a) Tutara ilişkin olmayanlar ile 1.000.000 Türk Lirasına kadar olanlarda (1.000.000 Türk Lirası dahil) hukuk biriminin görüşü alınarak, ilgili harcama yetkilisinin teklifi üzerine üst yönetici,

b) 1.000.000 Türk Lirasından fazla olanlardan 10.000.000 Türk Lirasına kadar olanlarda (10.000.000 Türk Lirası dahil), hukuki uyuşmazlık değerlendirme komisyonunun görüşü alınarak, üst yöneticinin teklifi üzerine ilgili bakanın yetkili olacağı hüküm altına alınmıştır. Yukarıda yer alan madde hükmünden kira sözleşmesinin feshinde ve vazgeçilen veya tanınan ya da terkin edilen hak ve menfaatin değeri dikkate alınmak suretiyle tutara ilişkin olmayanlar ile 1.000.000 Türk Lirasına kadar olanlarda üst yöneticinin yetkili olacağı açıktır. 659 sayılı KHK’nın 11. maddesi hükmü ile de açık olduğu üzere yapılan sulh anlaşması ile idarenin

vazgeçtiği, tanıdığı ya da terkin ettiği bir hak ve menfaat bulunmamakla Üniversitemiz alacağının tahsiline ilişkin sulh anlaşması yapılmasında ilgili Bakanlıktan onay alınması gerekli olmayıp çıkan ihtilafların sulh yoluyla hallinde üst yönetici yetkilidir.” şeklinde savunma yapılmıştır.

Öte yandan Hacettepe Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi Yönetici A. Ş tarafından sulh anlaşması eki ödeme tablosuna uyulmayarak ödeme yapılmaması üzerine icra takibi başlatılmış olup Ankara 9. İcra Müdürlüğü’nün 2016/22231 E. sayılı dosyası halen devam etmektedir.” Denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi tarafından gönderilen cevapta; Merkezi Araştırma Laboratuvarı renovasyonunda kullanılmak üzere inşaat malzemelerinin, klima tesisatına ilişkin çeşitli nitelikteki malzemelerin alımına ilişkin olarak ve Merkezi Araştırma Laboratuvarı için 1100 m² kapalı alana sahip bina kiralanması işine ilişkin İç Denetim Birimi Başkanlığının İnceleme raporlarına istinaden söz konusu hususlarla ilgili olarak Rektörlük tarafından ilgili kişiler hakkında ceza soruşturması başlatıldığı, yürütülen soruşturma neticesinde ilgili kişiler hakkında luzümü muhakeme karar verilmiş olup soruşturma dosyası gereği yapılmak üzere Danıştay 1’nci Dairesine gönderildiği belirtilmiştir.

Teknokent A.Ş ile Üniversite arasında yapılan sulh anlaşmasına istinaden gönderilen cevapta ise elektrik ve su alacaklarından vazgeçilmesi ya da terkini söz konusu olmayıp bu alacaklar Üniversitenin ihtiyacı olan binaların kullanım hakkı olarak tahsil edildiği dolayısıyla herhangi bir vazgeçme, tanıma ya da terkin bulunmadığı değerlendirildiğinden Bakan onayının alınmadığı belirtilmiştir. Bulgumuzda da konu edildiği üzere yapılan sulh anlaşmasından; feshedilen kira sözleşmesi ve renovasyon için ödenen inşaat ve klima tesisatına ilişkin bedellerle birlikte Üniversite tarafından Teknokent A.Ş’ye tahsis edilen binalar için 01.01.2012 tarihinden 31.12.2015 tarihine kadar tahakkuk eden elektrik, su, doğalgaz tüketim bedeli ile işleyen faizlerin toplam tutarı olan 3.806.671,00 TL’lik Üniversite alacağının, söz konusu şirkete ait ARGE2 binasının 6100 m² lik alanın kullanım hakkının 52 ay süreyle üniversiteye bırakmasına karşılık vazgeçildiği anlaşılmıştır. Ayrıca söz konusu binanın üzerinde bulunduğu taşınmaz da Üniversitenin mülkiyetinde bulunup Teknokent A.Ş’ye tahsis edildiği tespit edilmiştir.

Burada 659 sayılı Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdareleri ve Özel Bütçeli İdarelerde Hukuk Hizmetlerinin Yürütülmesine İlişkin Kanun Hükmünde Kararnamenin 11’nci maddesinin ikinci fıkrasında; *“idarelerin, herhangi bir sözleşmeye dayanıp dayanmadığına, yargıya intikal edip etmediğine bakılmaksızın gerçek veya tüzel kişilerle aralarında çıkan her*

türlü hukuki uyuşmazlığın sulh yoluyla halline, maddi ve hukuki sebeplerle kamu menfaati görülmesi halinde, buna dair onay veya anlaşmaları imzalamaya, vazgeçilen veya tanınan ya da terkin edilen hak ve menfaatin değeri dikkate alınmak suretiyle;

a)...

b) 1.000.000 Türk Lirasından fazla olanlardan 10.000.000 Türk Lirasına kadar olanlarda (10.000.000 Türk Lirası dahil), hukuki uyuşmazlık değerlendirme komisyonunun görüşü alınarak, üst yöneticinin teklifi üzerine ilgili bakan, Milli Savunma Bakanlığında Müsteşarın teklifi üzerine Bakan yetkilidir” denilmiştir. İlgili sulh anlaşmasına bakıldığında, Üniversite tarafından talep edilen alacak tutarının 3.806.671,00 TL olduğu ve mezkur KHK’ye göre söz konusu sulh anlaşmasının hukuki uyuşmazlık değerlendirme komisyonun önerisi üzerine üst yöneticinin teklifi ilgili bakanın onayının gerektiği anlaşılmıştır. Burada Üniversite söz konusu alacaklarından binanın kullanımı karşılığında vazgeçmektedir. 659 sayılı KHK da vazgeçilen, tanınan ya da terkin edilen hak ve menfaatleri belirtmiş bu kapsamda bir binanın kullanımı karşılığında belli bir alacaktan vazgeçilmektedir ve bu da tutarı 1.000.000 TL ile 10.000.000 TL arasında ise bakanın onayının alınması gerektiği düşünülmektedir.

Bir sonraki denetim yılında söz konusu hususa ilişkin kontrol işlemlerine devam edilecektir.

BULGU 8: Bilimsel Araştırma Projelerindeki İşlemlerin Mevzuata Uygun Yapılmaması

Bilimsel Araştırma Projeler Birimindeki kayıtlar, otomasyon sistemleri ile iç denetçiler tarafından düzenlenen raporlar üzerindeki incelemeler sonucunda mevzuat hükümlerine aykırı uygulamaların olduğu tespit edilmiştir.

Projelerin (BAP, TÜBİTAK, SANTEZ vb.) hazırlanması, kabul edilmesi, yürütülmesi ve tamamlanması işlemleri tabi oldukları mevzuat hükümleri çerçevesinde gerçekleşmektedir.

Bilimsel Araştırma Projelerine ait idari ve mali işlemler, 10.04.2002 tarih ve 24722 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkındaki Yönetmeliğe, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununa, 25.06. 2009 tarihli ve 5917 sayılı Kanunun 21’inci maddesiyle eklenen Ek 28’inci madde hükmüne dayanılarak hazırlanan Yükseköğretim Kurumları Bütçelerinde Bilimsel Araştırma Projeleri İçin Tefrik Edilen Ödeneklerin Özel Hesaba Aktarılarak Kullanımı, Muhasebeleştirilmesi İle Özel Hesabın İşleyişine İlişkin Esas ve Usullerine, 26.11.2016 tarih ve 29900 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkındaki Yönetmeliğe

ve Yükseköğretim Kurumları Tarafından, 4734 Sayılı Kamu İhale Kanununun 3'üncü Maddesinin (f) Bendi Kapsamında Yapılacak İhalelere İlişkin Bakanlar Kurulunun 2003/6554 sayılı Karara ekli Usul ve Esaslara göre yapılmaktadır.

TÜBİTAK projelerine ait idari ve mali işlemler, 278 sayılı Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Kurulması Hakkındaki Kanunun 16'ncı maddesi hükmü gereğince hazırlanan TÜBİTAK Kaynaklarından Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdareleri İle Özel Bütçeli İdarelere Proje Karşılığı Aktarılacak Tutarların Harcanması ve TÜBİTAK Tarafından Yürütülen Dış Destekli Projelerin Harcamalarının Gerçekleştirilmesine İlişkin Esas Ve Usullerine ve 23.07.2009 tarih ve 27297 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Ar-Ge Projeleri İhale Yönetmeliğine göre gerçekleştirilir.

Diğer proje türlerine ait idari ve mali işlemler ise (Santez, Kalkınma Bakanlığı, Gençlik ve Spor Bakanlığı, Avrupa Birliği, Devlet Planlama Teşkilatı, Yurtdışı Türkler ve Akrabalar Topluluğu vb.) tabi oldukları meri mevzuat hükümlerine göre gerçekleştirilir.

Yapılan incelemelerde;

- 1- Projeler kapsamında alınan tüketime yönelik taşınırlara ilişkin taşınır işlem fişlerinin düzenlenmediği ve ambarlar giriş kayıtlarının yapılmadığı,
 - 2- Satın alınan bazı demirbaşların ambar kayıtlarının yapılmadığı ve taşınır sicil numaralarının bulunmadığı,
 - 3- Araştırma projeleri kapsamında alınan dayanıklı taşınırların tamamı ambarda gözükmekte iken fiilen ambarda hiçbir taşınır bulunmadığı,
 - 4- Araştırma projelerinden alınan dayanıklı taşınırların proje yürütücüsüne ya da belirleyeceği kişiye zimmetlenmeden doğrudan proje yürütücüsüne teslim edildiği,
 - 5- Proje yürütücüsüne zimmetsiz şekilde teslim edilen taşınırların özellikle proje sonrasında nerede olduğuna ilişkin bir kayıt olmadığı,
 - 6- TÜBİTAK projelerinde bütçenin yoğun olarak avans şeklinde kullanıldığı,
 - 7- Bilimsel araştırma projeleri için yapılan ihalelerin bazılarında yasaklılık teyitlerinin yapılmadığı yapılanlarda ise sorgulamanın sadece tüzel kişilik adına yapıldığı,
 - 8- Yaklaşık maliyetin belirlenmesi için alınan proforma faturaların tarih içermediği, yeterli piyasa araştırması yapılmadığı dolayısıyla yaklaşık maliyetin belirlenmesinde gerçekçi davranılmadığı,
 - 9- Proje sonuçlarının faaliyet raporlarında duyurulmadığı,
- tespit edilmiştir.

5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun hesap verme sorumluluğu başlıklı 8'inci maddesine göre; her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanların, kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden, kullanılmasından, muhasebeleştirilmesinden, raporlanmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumludur.

Taşınır Mal Yönetmeliğinde taşınırın kaynağına ve edinme yöntemine bakılmaksızın kamu idarelerine ait taşınır malların kaydı, muhafazası ve kullanımı ile yönetim hesabının verilmesine ilişkin esas ve usulleri belirlenmiştir.

Proje süreç ve harcamalarının yukarıda sayılan mevzuata uygun olarak yapılması zorunludur. Aksi takdirde işlemler, kamu zararı ile sonuçlanacağından, 10.12.2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun 71'inci maddesine dayanılarak hazırlanan Kamu Zararlarının Tahsiline İlişkin Usul Ve Esaslar Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre tazmin edilmesi gerekecektir.

2005/9913 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının eki Ön Ödeme Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre ön ödeme şekilleri ve ön ödeme yapılabilecek gider türleri belirlenmiştir. Yönetmeliğin 5'inci maddesine göre, ön ödeme, harcama yetkilisinin uygun görmesi ve karşılığı ödeneğin saklı tutulması kaydıyla; ilgili kanunlarında öngörülen haller ile gerçekleştirme işlemlerinin tamamlanması beklenilemeyecek ivedi veya zorunlu giderler için avans verilmek veya kredi açılmak suretiyle yapılabilir.6'ncı maddesine göre de ön ödemenin hangi gider tür ve limitlerine yapılacağı belirlenmiştir.

Diğer taraftan satın almalarda uygulanacak belli istekliler arasında ihale ve pazarlık usulü ile doğrudan temin yöntemlerinde kamu yararına uygun alım gerçekleştirmek için proje kaynaklarının düzenlemelerine uygun harcanması zorunludur.

Gerçekleştirme işlemlerinin tamamlanması beklenilemeyecek ivedi veya zorunlu giderler haricinde de avans ödeme yönteminin kullanılması, ödeneklerin Ön Ödeme Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik hükümlerine aykırı olacağı gibi, giderlerin kamu yararına uygun yapılamaması riskini de doğuracaktır.

Yasaklılık teyidi yapılırken aday ve isteklilerin kendileri dışında, şahıs şirketi ortakları ve yarıdan fazla hisseye sahip olduğu sermaye şirketi ortakları ile başvuru veya teklifi ya da sözleşmeyi imzalayan, başka bir ifade ile ihaleye katılan vekil ve temsilcilerinin de ihalelere katılmaktan yasaklı olup olmadığının da sorgulanması ihalenin meri mevzuat hükümlerine uygun yapılmasının gereğidir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 5'inci maddesi ile 5018 Sayılı Kamu Malî Yönetimi

Ve Kontrol Kanunu'nun 8'inci maddesi hükmü gereği, yaklaşık maliyetin belirlenmesinde uygun kriterler kullanılmalı ve alınan fiyat tekliflerinin gerçekçi olmasına özen gösterilmelidir.

5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi Ve Kontrol Kanunu'nun 41'inci maddesi gereğince, hesap verme sorumluluğu çerçevesinde, idare faaliyet raporunun, ilgili idare hakkındaki genel bilgilerle birlikte; kullanılan kaynakları, bütçe hedef ve gerçekleştirmeleri ile meydana gelen sapmaların nedenlerini, varlık ve yükümlülükleri ile yardım yapılan birlik, kurum ve kuruluşların faaliyetlerine ilişkin bilgileri de kapsayan malî bilgileri; stratejik plan ve performans programı uyarınca yürütülen faaliyetleri ve performans bilgilerini içerecek şekilde düzenlenmesi ve bu kapsamda proje sonuçlarının idare faaliyet raporlarında duyurulması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "TÜBİTAK Yönetmeliği gereği sarf malzemeler için taşınır işlem fişi düzenlenmemekte olup, 2016 yılı Ocak ayından itibaren dayanıklı taşınırların kaydı ve zimmetleme işlemleri ve Bilimsel Araştırma Projeleri ambarı boşaltılarak ilgili birimlere devir yapılmaktadır. 2016 yılı öncesindeki dayanıklı taşınırlara ilişkin çalışma başlatılmış olup, kayıtlar önemli ölçüde tamamlanmıştır.

Tüm araştırmalarda özellikle sarf malzemelerin, küçük miktarlarda ve acil olarak alınması gerekmektedir. Araştırmanın doğası gereği olan bu durum aciliyeti ve tutarının düşük olması nedeniyle avans verilmesini zorunlu hale getirmektedir.

Bilimsel Araştırma Projeleri için yapılan ihalelerde yasaklılık teyitleri ve yaklaşık maliyet tespit çalışmaları yapılmaktadır.

Hacettepe Üniversitesi yürüttüğü 237 yüksek lisans programı ve 162 doktora programına sahip olup, 14 programda sanatta yeterlik ve 46 alanda tıpta/diğ hekimliğinde uzmanlık programı ile araştırma ağırlıklı olarak eğitim vermektedir. Bu nedenle de araştırma projeleri üniversitemizin önemli çıktılarından biri olduğundan gerek yeni hazırlanan 2018-2022 Stratejik Planında gerekse son yılında olan 2013-2017 Stratejik Planında araştırma projelerine hedefler arasında yer verilmiştir. Hacettepe Üniversitesi 2016 Mali Yılı İdare Faaliyet Raporunda ek-6 Performans Hedefi İzleme ve Değerlendirme Formu (sayfa 195) içerisinde yer alan 21. performans hedefinden 27. performans hedefine kadar olan bölümler Bilimsel Araştırmalar ile ilgili hedefleri kapsamaktadır. Spesifik olarak 22. performans hedefi (sayfa 209) projelerin sayısı ve bütçesini de kapsayan performans göstergeleri içermektedir.

Benzer şekilde 2016 Mali Yılı İdare Faaliyet Raporunda B- Performans Bilgileri başlığı altında 1.4.2 Bilimsel Araştırma Proje Sayısı(sayfa 145-146) başlığında tablolarla projeler

hakkında önceki yıldan devir, yıl içinde eklenen ve yıl içinde tamamlanan proje sayıları ile maliyet bilgilerine yer verilmiştir.”denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresinin cevabında, 26.11.2016 tarih ve 29900 Sayılı Resmî Gazetede Yayınlanan Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre tüketime yönelik taşınırlar için taşınır işlem fişlerinin düzenlenmeye başlanıldığı, kayıtların önemli ölçüde tamamlandığı ifade edilmektedir.

TÜBİTAK Projelerindeki avans uygulamalarının, Ön Ödeme Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 5. maddesi “Ön ödeme harcama yetkilisinin uygun görmesi ve karşılığı ödeneğin saklı tutulması kaydıyla, ilgili kanunlarda öngörülen haller ile gerçekleştirme işlemlerinin tamamlanması beklenilemeyecek ivedi veya zorunlu giderler için avans verilmek veya kredi açılmak suretiyle yapılabilir” hükmüne uygun gerçekleştirilmesi gerekir.

İç denetçi raporlarında da yer alan bulgudaki diğer hususlara yönelik tedbirlerin alınmasına titizlikle riayet edilmelidir.

İstatistiki bilgilerle birlikte proje sonuçlarının faaliyet raporlarında gösterilmesi mevzuat gereği olduğu kadar paydaşların bilgilendirilmesi açısından da önem arz ettiği düşünülmektedir.

BULGU 9: İç Kontrol Sistemi Yapılandırma Sürecinin Tamamlanmaması

Kurumda iç kontrol sisteminin yapılandırılmasına yönelik çalışmaların tamamlanmadığı tespit edilmiştir. İç kontrol sistemine ilişkin olarak;

- Hata, usulsüzlük ve yolsuzlukların bildirilmesi ile ilgili prosedürlerin tüm birimlerde oluşturulmadığı,
- Üniversite birimlerinde risk belirleme ve değerlendirme ile ilgili çalışmaların yapılmadığı, birimlerce belirlenen risklerin ise, birim stratejik planlarında belirlenen faaliyetleri ve bu faaliyetler kapsamında yapılan işleri tam olarak kapsamadığı ve risklerin genel nitelikli belirlendiği için kontrol önlemlerin de genel nitelikli olarak belirlendiği,
- Uygun görüş verilmeyen ve harcama yetkililerince yaptırılan ödemelerin üst yöneticiye bildirilmediği, ön mali kontrole tabi işlemlerden uygun görüş verilmeksizin dosyaların iade edildiği,
- İç kontrol faaliyetleri kapsamında kurumsal düzeyde izleme faaliyetinin bulunmadığı, görülmüştür.

Ayrıca, Üniversite rektörüne bağlı olan döner sermaye işletmesinde Üniversitenin hazırladığı Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı kapsamında iç kontrol

sisteminin yapılandırılmasına yönelik olarak eylemlere yer verilmemiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunun Geçici 11'inci maddesinin üçüncü fıkrasında; *“Döner sermaye işletmeleri yeniden yapılandırılıncaya kadar bunların bütçelerinin hazırlanması, uygulanması, sonuçlandırılması ve muhasebesi ile kontrol ve denetimi Maliye Bakanlığınca yürürlüğe konulacak yönetmelikle belirlenir...”* denilmektedir.

01.05.2007 tarihli Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin *“Kontrol ve Denetimin Amacı”* başlıklı 11'inci maddesinde;

“İşletmelerde kontrol ve denetimin amacı;

a) Gelir, gider, varlık ve yükümlülüklerin, etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yönetilmesini,

b) İlgili mevzuata uygun olarak faaliyet gösterilmesini,

c) Her türlü malî karar ve işlemlerde usulsüzlük ve yolsuzluğun önlenmesini,

ç) Varlıkların kötüye kullanılması ve israfını önlemek ve kayıplara karşı korunmasını,

d) Karar oluşturmak ve izlemek için düzenli, zamanında ve güvenilir rapor ve bilgi edinilmesini, sağlamaktır.” hükümleri yer almaktadır.

5018 sayılı Kanunun *“İç Kontrolün Amacı”* başlıklı 56'ncı maddesinde;

“İç kontrolün amacı;

a) Kamu gelir, gider, varlık ve yükümlülüklerinin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yönetilmesini,

b) Kamu idarelerinin kanunlara ve diğer düzenlemelere uygun olarak faaliyet göstermesini,

c) Her türlü malî karar ve işlemlerde usulsüzlük ve yolsuzluğun önlenmesini,

d) Karar oluşturmak ve izlemek için düzenli, zamanında ve güvenilir rapor ve bilgi edinilmesini,

e) (Değişik: 22.12.2005-5436/10 Md.) Varlıkların kötüye kullanılması ve israfını önlemek ve kayıplara karşı korunmasını, sağlamaktır.” denilmektedir.

Yönetmeliğin *“Hüküm bulunmayan hâller”* başlıklı 599'uncu maddesinde ise; *“Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hâllerde, 5018 sayılı Kanun ve bu Kanuna dayanılarak hazırlanan diğer yönetmelikler ile 30.12.2006 tarihli ve 26392 mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin genel esasları, kıyasen uygulanır.”* denilmekte olup, Yönetmelikte işletmelerin iç kontrol sistemini yapılandırılmasına ilişkin farklı bir düzenleme olmadığı için döner sermaye işletmeleri 5018 sayılı Kanun ve ilgili mevzuatta yer alan iç kontrol sistemine ilişkin hükümlere tabi olacaklardır.

Hazırlanmış olan Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planının Kamu İç Kontrol Rehberinde yer alan hususlar dikkate alınarak uygulanması ve özellikle Risk Değerlendirme çalışmasının bulguda belirtildiği gibi tamamlanması gerekmektedir. Yine Üniversite rektörüne bağlı olan döner sermaye işletmesinde Üniversitenin Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı kapsamında iç kontrol sisteminin yapılandırılmasına yönelik eylemlerin hazırlanması ve uygulanması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Maliye Bakanlığı’nın 02.12.2013 tarih ve 10775 sayılı Kamu İç Kontrol standartlarına Uyum Genelgesi Çerçevesinde Üniversitemiz İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planı hazırlanarak 30 Aralık 2014 tarihinde Maliye Bakanlığına gönderilmiş olup, yine aynı genelge gereğince Üniversitemiz söz konusu eylem planında yer alan eylemlerin gerçekleşme sonuçlarının her yılın Haziran ve Aralık ayı sonu itibarıyla üst yöneticiye sunulması ve 10 iş günü içinde Maliye Bakanlığı’na gönderilmesi gerektiğinden, Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı tarafından Üniversitemiz birimlerinden pilot birimler belirlenmiştir. 2016 yılı sonunda 2017-2018 Kamu İç Kontrol standartlarına Uyum Eylem Planı hazırlanarak bu plana Üniversitemize bağlı Döner Sermaye İşletmesinde Üniversitemizin Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum eylem Planı kapsamında iç kontrol sisteminin yapılandırılmasına yönelik eylemler hazırlanarak yer verilecektir.

2015 Yılı İç Kontrol İzleme ve Değerlendirme I. Dönem Raporu ve güncellenen 2014-2016 Yılı Eylem Planımız 10 Temmuz 2015 tarih ve 2421-14023 sayılı yazıyla Maliye Bakanlığı’na gönderilmiştir.

2015 Yılı İç Kontrol İzleme ve Değerlendirme II. Dönem Raporu ve güncellenen 2014-2016 Yılı Eylem Planımız 13 Ocak 2016 Tarih ve 116-605 sayılı yazıyla Maliye Bakanlığı’na gönderilmiştir.

2017 yılı içerisinde Üniversitemiz genelinde İç Kontrol Sisteminin tamamlanması ve 2014-2016 yılı Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planında yer alan eylemlerin gerçekleştirilebilmesi ve kontrolünün sağlanabilmesi amacıyla iç genelgeler Üniversitemizin tüm birimlerine gönderilmiştir.

2014-2016 Yılı Eylem Planımızda belirlenen pilot birimlerde Risk Değerlendirilmesi kapsamında iş tanımları ve iş süreçlerinin çıkarılması, bu iş süreçlerinde çalışan personel tarafından risklerin belirlenmesi, değerlendirmesi ve kontroller geliştirilmesine yönelik olarak çalışmalar yapılmış olup, diğer birimler eklendikçe o birimlerdeki çalışmalar da yapılacaktır.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi tarafından gönderilen cevapta, iç kontrol yapılandırma

sürecinde yapılan işlemler hakkında bilgi verilmiş ve bulguda belirtilen hususlara ilişkin 2017 yılı içerisinde gerekli çalışmaları başlattıkları ifade edilmiştir.

Bir sonraki denetim yılında söz konusu hususa ilişkin kontrol işlemlerine devam edilecektir.

BULGU 10: TÜBİTAK Projeleri Kapsamında Üniversite Hesaplarına Aktarılan Kurum Hisselerinin Kullanılmasının Belirlenmiş Bir Süreyle Sınırlandırılması

TÜBİTAK projelerinde sözleşmesinde belirlenen bitiş tarihinden itibaren üç ay içerisinde harcanmayan kurum hissesinin bu sürenin sonunda TÜBİTAK'a iade edileceği belirtilerek kurumların kullanımına tahsis edilmektedir.

TÜBİTAK Kaynaklarından Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdareleri İle Özel Bütçeli İdarelere Proje Karşılığı Aktarılabacak Tutarların Harcanması Ve TÜBİTAK Tarafından Yürütülen Dış Destekli Projelerin Harcamalarının Gerçekleştirilmesine İlişkin Esas Ve Usuller'in 3'üncü maddesinde kurum hissesi; projenin yürütülmesi ve sonuçlandırılması aşamasında kurumun imkânlarından faydalanılması karşılığı proje maliyetine bağlı olarak TÜBİTAK tarafından hesaplanan ve projenin yürütüldüğü kurumun Ar-Ge faaliyetlerinde kullanılmak üzere proje bütçesine dahil edilen tutarı veya TÜBİTAK tarafından yürütülen dış destekli projelerde TÜBİTAK mevzuatına göre hesaplanan tutar olarak tanımlanmıştır.

Söz konusu Usul ve Esasların "Kurum Hissesi ve Proje Sonu İşlemleri" başlıklı 14'üncü maddesinde; *"Kurumun bilimsel araştırmalarında kullanılmak üzere proje bütçesinde yer alan kurum hissesi, projenin gelişme raporları kabul edildikçe, raporun kapsadığı dönem içindeki proje teşvik ikramiyesi dışında kalan proje bütçesinin en fazla %50'si oranında ödenir.*

Kurum hissesi, projenin fiilen yürütüldüğü kurum yetkilisinin talebi ile Ar-Ge faaliyetlerinde kullanılmak üzere, bu Esas ve Usuller çerçevesinde harcanır. Kurum hissesi harcamalarında, harcama yetkilisi ve gerçekleştirme görevlisi, kurum yetkilisi tarafından belirlenir.

Harcamaların Ar-Ge kapsamında olması yönündeki sorumluluk kuruma aittir. Aynı kurumda yürütülen projelere ait kurum hisselerinin topluca kullanılabilmesi mümkündür.

Birden fazla projenin kurum hisselerinin bir alım için kullanılması halinde, harcama belgesinin aslı bir projeye, diğer projelere ise asıl belgenin kullanıldığı proje numarası belirtilerek harcama belgesinin kopyası, kanıtlayıcı belge olarak eklenir.

Kurum hissesi proje hesabı dışında başka hesaba aktarılamaz. Bir projeye ek ödenek verilmesi durumunda bu ek ödeneğe ilişkin kurum hissesi verilmez.

Proje sonuç raporunun kabulünü takiben proje sözleşmesinde belirlenen bitiş tarihi itibarıyla kabul edilen harcamalar dikkate alınarak özel hesapta kurum hissesi hariç kalan bakiye, TÜBİTAK tarafından gönderilen talep yazısı üzerine kurum tarafından TÜBİTAK'a iade edilir.

Proje sözleşmesinde belirlenen bitiş tarihinden itibaren üç ay içerisinde harcanmayan kurum hissesi bu sürenin sonunda TÜBİTAK'a iade edilerek özel hesap kapatılır.” denilmektedir.

Ar-Ge projeleri de dahil olmak üzere bilimsel araştırma projelerinin seçimi, kabulü, proje süresi ve bütçesi, yürütülmesi ve sonuçlandırılması Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre yapılmaktadır.

Bilimsel araştırma projelerinin yapılması ve sonuçlandırılması, mevzuatına uygun bir şekilde planlama ve değerlendirmeler doğrultusunda yeterli ve yasal süreler içerisinde gerçekleştirilmektedir.

Yükseköğretim Kurumları Tarafından, 4734 Sayılı Kamu İhale Kanununun 3'üncü Maddesinin (f) Bendi Kapsamında Yapılacak İhalelere İlişkin Bakanlar Kurulunun 2003/6554 sayılı Kararına göre bilimsel araştırma projelerindeki mal ve hizmet alımları gerçekleştirirken idarelerin; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumlu olduğu belirtilmiştir.

Diğer taraftan kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli kullanılması 5018 Sayılı Kanunun amir hükmüdür.

TÜBİTAK projelerinden kaynaklanan kurum hisselerinin, proje sözleşmesinde belirlenen bitiş tarihinden itibaren üç ay içerisinde harcanmak üzere kurumların kullanımına tahsis edilmesi hususu ile Ar-Ge projelerinin oluşturulması, projelendirilmesi, kabul edilmesi, gerçekleştirilmesi ve sonuçlandırılması ile ilgili süreçlerin ve sürelerin birlikte değerlendirilmesi gerekmektedir.

Anılan mevzuat ve yapılan açıklamalar çerçevesinde söz konusu süre limitinin, kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli kullanılması bakımından risk oluşturduğu değerlendirilmektedir.

Aşağıda gösterilen Tabloda 2011/2016 Yılları Hacettepe Üniversitesi TÜBİTAK Projeleri Bütçe ve Kurum Hisseleri toplam tutarının 12.879.547,97 TL olduğu tespit edilmiştir.

Bu itibarla, kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli kullanılması açısından risk teşkil etmemesi için süre limitinin belirtilen hususlara göre oluşturulması veya söz konusu

kurum hisselerinin üniversite bilimsel araştırma kaynaklarına aktarılarak Ar-Ge faaliyetlerinde kullanılmasının sağlanması gerektiği değerlendirilmektedir.

Tablo 3- 2011/2016 Yılları Hacettepe Üniversitesi TÜBİTAK Projeleri Bütçe ve Kurum Hisseleri(TL)

	Proje No	Kurum His.	Bütçe		Proje No	Kurum His.	Bütçe
1	110E186	17.059,00	233.658,00	50	111S049	0,00	14.000,00
2	110E296	6.300,00	109.300,00	51	111S060	0,00	24.500,00
3	110K383	0,00	17.700,00	52	111S119	17.450,00	266.950,00
4	110K430	9.300,00	136.840,00	53	111S136	9.260,00	148.360,00
5	110K445	6.515,00	86.165,00	54	111S217	22.100,00	324.100,00
6	110K451	2.378,00	46.408,00	55	111S262	0,00	24.000,00
7	110K542	12.210,00	213.424,00	56	111S271	0,00	25.000,00
8	110K602	0,00	9.650,00	57	111S275	0,00	25.000,00
9	110K610	0,00	9.860,00	58	111S311	0,00	24.950,00
10	110M500	13.612,00	176.732,00	59	111S313	0,00	12.000,00
11	110M508	18.189,00	235.899,00	60	111S318	0,00	10.000,00
12	110M641	0,00	460.000,00	61	111S320	0,00	25.000,00
13	110M719	14.775,00	189.525,00	62	111S329	0,00	25.000,00
14	110M777	0,00	25.000,00	63	111S335	0,00	20.750,00
15	110S208	16.000,00	207.500,00	64	111S507	16.550,00	231.550,00
16	110S364	16.800,00	202.800,00	65	111T001	0,00	24.910,00
17	110S460	13.200,00	166.200,00	66	111T003	0,00	24.395,00
18	110S481	18.400,00	244.400,00	67	111T096	24.000,00	297.750,00
19	110S490	0,00	25.000,00	68	111T252	28.580,00	354.880,00
20	110S496	0,00	25.000,00	69	111T645	0,00	24.601,00
21	110T558	7.703,00	155.541,00	70	111T671	0,00	24.750,00
22	110T584	0,00	24.795,00	71	111T850	16.131,00	221.994,00
23	110T768	15.636,00	201.998,00	72	111Y090	35.998,00	494.978,00
24	110T777	11.100,00	142.350,00	73	111Y149	0,00	23.725,00
25	110T828	22.000,00	271.880,00	74	111Y158	0,00	21.990,00
26	110T865	14.137,00	181.508,00	75	112C013	0,00	291.330,00

27	111K016	0,00	20.360,00	76	112E146	12.880,00	202.430,00
28	111K030	9.350,00	143.350,00	77	112E149	14.366,00	203.035,00
29	111K099	1.928,00	41.458,00	78	112E174	25.296,00	318.758,00
30	111K247	17.993,00	260.924,00	79	112E316	15.876,00	209.443,00
31	111K310	0,00	20.050,00	80	112E354	10.535,00	144.910,00
32	111K335	1.390,00	27.440,00	81	112E568	14.750,00	222.254,00
33	111K450	8.350,00	114.346,00	82	112G001	0,00	4.237.973,00
34	111M033	0,00	16.360,00	83	112K059	10.130,00	156.427,00
35	111M143	12.700,00	166.700,00	84	112K149	9.224,00	129.819,00
36	111M154	5.400,00	99.900,00	85	112K428	14.797,00	207.768,00
37	111M216	23.990,00	304.390,00	86	112K615	0,00	9.428,00
38	111M218	4.240,00	66.890,00	87	112M293	15.260,00	224.860,00
39	111M226	0,00	24.800,00	88	112M442	0,00	30.000,00
40	111M330	0,00	28.400,00	89	112M446	0,00	25.150,00
41	111M337	12.700,00	159.950,00	90	112M705	22.548,00	275.028,00
42	111M601	15.810,00	241.410,00	91	112O052	0,00	30.000,00
43	111M673	9.430,00	117.230,00	92	112O779	21.000,00	271.500,00
44	111M690	16.700,00	216.100,00	93	112R021	0,00	15.697,00
45	111O060	0,00	20.300,00	94	112S004	0,00	25.000,00
46	111O489	0,00	25.000,00	95	112S017	0,00	29.900,00
47	111O529	0,00	24.975,00	96	112S127	20.380,00	278.180,00
48	111S013	0,00	24.700,00	97	112S135	23.800,00	315.800,00
49	111S034	0,00	25.000,00	98	112S150	11.200,00	200.600,00
99	112S205	24.350,00	339.850,00	148	113S001	15.845,00	261.845,00
100	112S211	0,00	29.250,00	149	113S049	0,00	30.000,00
101	112S217	15.000,00	191.550,00	150	113S057	0,00	29.700,00
102	112S244	0,00	29.600,00	151	113S060	0,00	29.900,00
103	112S271	19.650,00	291.150,00	152	113S076	29.215,00	388.870,00
104	112S318	23.885,00	301.735,00	153	113S199	11.530,00	153.830,00
105	112S352	0,00	30.000,00	154	113S200	14.650,00	201.650,00
106	112S360	17.500,00	267.300,00	155	113S211	32.000,00	442.000,00

107	112S374	0,00	30.000,00	156	113S223	35.600,00	448.300,00
108	112S378	0,00	24.300,00	157	113S256	23.950,00	301.250,00
109	112S493	32.950,00	435.800,00	158	113S266	9.650,00	160.150,00
110	112S513	19.900,00	306.650,00	159	113S285	12.170,00	163.870,00
111	112S538	16.500,00	222.000,00	160	113S294	22.150,00	297.650,00
112	112S541	13.250,00	199.750,00	161	113S449	0,00	30.000,00
113	112S560	0,00	30.000,00	162	113S513	0,00	20.100,00
114	112S638	15.200,00	187.450,00	163	113S527	0,00	30.000,00
115	112T069	0,00	25.000,00	164	113S534	0,00	30.000,00
116	112T461	15.134,00	196.474,00	165	113S555	0,00	30.000,00
117	112T474	16.010,00	209.110,00	166	113S569	0,00	29.500,00
118	112T490	20.430,00	278.730,00	167	113S717	0,00	29.400,00
119	112T628	16.870,00	276.470,00	168	113S815	20.200,00	266.750,00
120	112T665	0,00	30.000,00	169	113S819	17.950,00	225.237,50
121	112T709	0,00	30.000,00	170	113S985	25.600,00	339.200,00
122	112T746	0,00	30.000,00	171	113Y032	0,00	28.600,00
123	112T784	13.960,00	183.935,00	172	113Y072	19.539,00	258.136,00
124	112T822	12.980,00	205.780,00	173	113Y439	23.945,00	303.899,00
125	112T927	7.090,00	102.740,00	174	113Y455	15.202,00	221.228,00
126	112T994	7.185,00	99.285,00	175	113Z044	0,00	30.000,00
127	112Y370	11.497,00	216.462,00	176	113Z061	14.150,00	188.662,00
128	113E116	21.760,00	318.112,00	177	113Z203	21.392,00	280.319,00
129	113E497	15.764,60	213.910,60	178	113Z222	13.185,00	199.035,00
130	113F014	0,00	29.800,00	179	113Z232	20.752,00	228.272,00
131	113F032	10.945,00	201.395,00	180	113Z442	0,00	29.500,00
132	113F078	35.865,00	435.015,00	181	113Z506	0,00	29.810,00
133	113F262	5.950,00	70.450,00	182	113Z512	0,00	23.800,00
134	113F318	35.460,00	430.560,00	183	113Z889	6.000,00	77.500,00
135	113K135	25.239,00	330.729,00	184	113Z900	0,00	30.000,00
136	113K198	14.935,00	184.531,00	185	113Z923	0,00	30.000,00
137	113K316	5.280,00	85.085,00	186	114C031	0,00	392.244,00
138	113K378	2.450,00	67.450,00	187	114C088	0,00	20.000,00

139	113K389	1.503,00	36.787,00	188	114C120	0,00	28.520,00
140	113K560	19.565,00	269.215,00	189	114E092	13.420,00	232.580,00
141	113K671	11.032,00	211.352,00	190	114E776	48.872,00	173.620,00
142	113M259	22.480,00	281.030,00	191	114E954	0,00	17.034,00
143	113M919	0,00	29.500,00	192	114F094	10.315,00	174.215,00
144	113O119	50.976,00	668.738,00	193	114F170	10.825,00	141.350,00
145	113O178	18.100,00	296.600,00	194	114F249	4.234,00	56.574,00
146	113O786	0,00	27.650,00	195	114F375	53.200,00	173.100,00
147	113O864	129.755,00	1.528.562,00	196	114F516	5.198,00	67.178,00
197	114G028	112.541,00	1.597.956,00	246	114Z682	5.996,00	73.464,00
198	114K086	0,00	21.425,00	247	114Z708	0,00	30.000,00
199	114K272	14.304,00	181.033,00	248	114Z732	5.436,00	67.299,00
200	114K404	10.787,00	157.657,00	249	114Z761	6.000,00	77.250,00
201	114K616	0,00	19.180,00	250	114Z786	64.035,00	332.490,00
202	114K649	53.277,00	253.967,00	251	114Z889	75.200,00	285.601,00
203	114K815	117.325,00	441.975,00	252	114Z894	130.368,00	422.151,00
204	114K958	25.295,00	120.885,00	253	114Z947	101.880,00	343.137,00
205	114M132	0,00	29.500,00	254	115C014	0,00	30.000,00
206	114M133	6.000,00	72.500,00	255	115C021	0,00	12.000,00
207	114M389	11.510,00	177.235,00	256	115C108	0,00	27.000,00
208	114M568	11.429,00	198.219,00	257	115E046	696.360,00	2.209.083,00
209	114M810	0,00	22.992,00	258	115E150	163.478,00	534.718,00
210	114M816	10.255,00	143.180,00	259	115E318	96.740,00	323.971,00
211	114M836	0,00	28.395,00	260	115E329	96.000,00	318.000,00
212	114S057	0,00	30.000,00	261	115E440	37.735,00	133.455,00
213	114S096	0,00	30.000,00	262	115E459	29.842,00	99.526,00
214	114S190	33.873,00	436.807,00	263	115E464	70.152,00	283.703,00
215	114S193	84.453,00	1.049.006,00	264	115E725	141.038,00	488.364,00
216	114S374	9.500,00	158.500,00	265	115E805	29.399,00	96.694,00
217	114S443	21.000,00	285.000,00	266	115E915	132.508,00	472.818,00
218	114S500	31.700,00	429.700,00	267	115F519	79.800,00	279.900,00

219	114S543	48.170,00	208.310,00	268	115K087	0,00	12.015,00
220	114S726	13.560,00	189.660,00	269	115K440	39.650,00	163.950,00
221	114S753	16.884,00	245.424,00	270	115K448	58.713,00	275.893,00
222	114S755	22.680,00	276.480,00	271	115M392	151.800,00	495.900,00
223	114S758	15.350,00	222.850,00	272	115M393	155.700,00	523.800,00
224	114S759	11.220,00	153.420,00	273	115M593	158.112,00	555.332,00
225	114S775	0,00	29.834,00	274	115M615	99.605,00	301.815,00
226	114S812	0,00	30.000,00	275	115M729	49.106,00	160.818,00
227	114S824	0,00	30.000,00	276	115R018	146.080,00	498.240,00
228	114S861	6.000,00	77.000,00	277	115R183	0,00	1.500,00
229	114S876	0,00	30.000,00	278	115R201	0,00	2.500,00
230	114S914	6.000,00	80.000,00	279	115R256	0,00	4.000,00
231	114S919	6.000,00	81.000,00	280	115S079	0,00	30.000,00
232	114S931	0,00	30.000,00	281	115S088	0,00	30.000,00
233	114Y088	16.529,00	208.819,00	282	115S202	177.933,00	619.303,00
234	114Y143	101.300,00	330.900,00	283	115S304	172.720,00	559.410,00
235	114Y536	108.609,00	368.282,50	284	115S387	63.500,00	258.000,00
236	114Y544	177.462,00	658.447,50	285	115S416	117.250,00	405.470,00
237	114Y559	107.020,00	361.558,00	286	115S435	156.128,00	514.878,00
238	114Y702	9.500,00	96.860,00	287	115S446	29.750,00	96.750,00
239	114Z112	6.000,00	79.000,00	288	115S456	148.500,00	544.500,00
240	114Z158	0,00	30.000,00	289	115S477	150.500,00	505.500,00
241	114Z390	35.932,00	476.258,00	290	115S486	130.478,00	446.103,00
242	114Z560	0,00	27.556,00	291	115S499	120.000,00	441.000,00
243	114Z664	5.613,00	67.743,00	292	115S514	114.250,00	376.500,00
244	114Z669	0,00	29.912,00	293	115S535	111.790,00	373.170,00
245	114Z680	17.320,00	260.360,00	294	115S538	155.878,00	518.253,00
295	115S550	175.500,00	594.000,00	340	214S048	50.342,00	643.767,00
296	115S623	112.500,00	396.000,00	341	214S068	116.400,00	403.200,00
297	115S636	153.200,00	476.225,00	342	214S071	179.898,00	584.698,00
298	115S798	0,00	11.750,00	343	214S106	75.500,00	261.600,00

299	115S849	0,00	29.960,00	344	214S147	91.500,00	304.875,00
300	115S876	0,00	13.300,00	345	214S174	179.748,00	638.248,00
301	115S913	25.050,00	80.150,00	346	214S282	119.200,00	398.100,00
302	115S981	30.000,00	97.500,00	347	214S309	0,00	7.300,00
303	115Y244	84.000,00	346.501,00	348	214S412	5.312,00	68.432,00
304	115Y492	29.890,00	97.170,00	349	214S604	0,00	17.850,00
305	115Z018	29.590,00	110.767,00	350	214S646	0,00	30.000,00
306	115Z241	175.335,00	546.255,00	351	214Z022	0,00	26.500,00
307	115Z250	118.772,00	389.317,00	352	214Z033	119.408,00	391.974,00
308	115Z504	48.108,00	171.323,00	353	214Z058	108.945,00	387.589,00
309	115Z886	30.000,00	97.500,00	354	214Z147	0,00	29.854,00
310	116F252	29.925,00	97.275,00	355	214Z238	101.002,00	344.046,00
311	116R001	0,00	27.900,00	356	215E118	94.618,00	310.851,00
312	210T077	9.599,00	150.246,00	357	215K179	98.880,00	362.640,00
313	211T028	6.860,00	102.460,00	358	215K299	57.805,00	210.390,00
314	211T103	0,00	25.000,00	359	215M071	111.400,00	344.200,00
315	211T104	0,00	25.000,00	360	215M144	18.880,00	64.140,00
316	212T042	17.476,00	243.986,00	361	215M179	29.976,00	98.180,00
317	212T103	16.000,00	236.750,00	362	215M368	29.796,00	96.890,00
318	212T170	0,00	29.700,00	363	215M759	162.250,00	513.750,00
319	212T185	0,00	25.702,00	364	215M999	24.175,00	105.150,00
320	212T235	0,00	28.500,00	365	215O590	0,00	30.000,00
321	212T238	0,00	30.000,00	366	215S096	0,00	29.500,00
322	213M032	31.594,00	383.535,00	367	215S684	119.368,00	406.098,00
323	213M184	14.890,00	202.790,00	368	215S685	89.228,00	338.928,00
324	213M390	13.950,00	192.450,00	369	215S834	129.150,00	473.550,00
325	213M584	0,00	26.000,00	370	215S835	90.350,00	271.050,00
326	213M685	39.318,00	512.509,00	371	215S926	127.350,00	427.050,00
327	213M686	27.577,00	382.356,00	372	215Z042	0,00	30.000,00
328	213M728	9.320,00	156.520,00	373	215Z044	0,00	30.000,00
329	213O289	0,00	30.000,00	374	215Z220	78.000,00	264.000,00
330	213S006	28.520,00	377.470,00	375	215Z321	81.888,00	290.658,00

331	213S043	0,00	30.000,00	376	315M061	176.002,00	603.010,00
332	213S087	0,00	8.400,00	377	315S034	30.000,00	98.250,00
333	213S140	37.464,00	454.112,00	378	315S067	0,00	30.000,00
334	213S181	145.593,00	1.710.421,00	379	315S096	175.002,00	616.002,00
335	214M100	119.500,00	399.000,00	380	315S192	175.002,00	609.927,00
336	214M110	154.230,00	506.187,00	381	315S289	30.000,00	110.000,00
337	214M323	127.350,00	423.975,00	382	4150008	0,00	235.020,00
338	214M635	30.000,00	95.500,00	383	5145080	500,00	18.000,00
339	214O041	55.819,00	727.264,00	384	5150037	37.389,37	920.176,88
2011/2016 Yılları Hacettepe Üniversitesi TÜBİTAK Projeleri Bütçe ve Kurum Hisseleri						12.879.547,97	79.079.368,10

Kamu idaresi cevabında; “Bulgu konusu işlem ile ilgili 2017 yılında TÜBİTAK projelerinde kurum hissesi hükümleri uygun biçimde kullanılması hususunda gerekli tedbirler alınmıştır.”denilmektedir.

Sonuç olarak Bulguda ayrıntısı belirtildiği üzere projelerin bitiş tarihlerinin farklı olması ve yapılacak Ar-Ge harcamalarının büyük tutarlı olması nedeniyle yasal süre içerisinde kurum hisselerinin topluca kullanılması imkansız hale gelmektedir. Bu nedenle kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli kullanılması açısından risk teşkil etmemesi için süre limitinin belirtilen hususlara göre oluşturulmasının bir başka deyişle kurum hisselerinin belli bir süreyle sınırlı olmaksızın Ar-Ge harcamalarında kullanılmak üzere kuruma bırakılması şeklinde düzenleme yapılmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

BULGU 11: Üniversitenin Mülkiyetinde Bulunan Taşınmazlar Üzerinde Tesis Edilen İrtifak Hakkı İhalelerinde Mevzuata Aykırı İşlemlerin Bulunması

Hacettepe Üniversitesinin mülkiyetinde bulunan taşınmazlar üzerinde irtifak hakkı tesis edilmek amacıyla 2886 sayılı Devlet İhale Kanunun 51/g maddesi uyarınca pazarlık usulü ile ihale edilen işlere ilişkin olarak, ihale dosyalarının ve iç denetçi raporlarının incelenmesi sonucunda, aşağıda maddeler halinde belirtilen mevzuata aykırı işlemler tespit edilmiştir.

1. Üniversitenin özel mülkiyetinde bulunan bir taşınmaz üzerinde irtifak hakkı tesis etmek amacıyla 2886 sayılı Devlet İhale Kanunun 51/g maddesine göre pazarlık usulü ile ihale edildiği anlaşılmıştır.

2886 sayılı Kanunun “İhalelerde kapalı teklif usulünün esas olduğu” başlıklı 36’ncı

maddesinde;

“Bu Kanunun 1 inci maddesinde yazılı işlere ilişkin ihalelerde, tekliflerin gizli olarak verilmesini sağlayan kapalı teklif usulü esastır.”

Aynı Kanunun Kanunun 51/g maddesinde pazarlık usulüyle ilgili olarak;

“Kullanışlarının özelliği, idarelere yararlı olması veya ivediliği nedeniyle kapalı veya açık teklif yöntemleriyle ihalesi uygun görülmeyen, Devletin özel mülkiyetindeki taşınır ve taşınmaz malların kiralanması, trampası ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisi ile Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlerin kiralanması ve mülkiyetin gayri ayni hak tesisi pazarlık usulüyle yapılabileceği”

Belirtilmektedir.

Nitekim Danıştay 13’üncü Dairesinin gerek 6874 karar numarası ile 21.10.2008 tarihinde bir belediye ile ilgili olarak vermiş olduğu temyiz kararı, gerekse Hacettepe Üniversitesinin Beytepe AVM ile ilgili olarak verdiği 23.03.2012 tarihli yürütmeyi durdurma kararı incelendiğinde; ilgili madde hükmünün Devletin özel mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında olan yerler için uygulanabileceği, Hacettepe Üniversitesinin özel mülkiyetinde bulunan yerlerin Devletin özel mülkiyetinde bir yer gibi değerlendirilemeyeceği ve bu nedenle de Üniversitenin 2886 sayılı Kanunun 51/g maddesine göre hiçbir şekilde ihale yapılamayacağı belirtilmiştir.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde söz konusu ihalelerin 2886 sayılı Devlet İhale Kanunun 51/g maddesine istinaden pazarlıkla yapılması mümkün değildir.

2.İrtifak hakkı tesisine ilişkin olarak imza altına alınan sözleşmelerin resmi şekilde düzenlenmediği ve tapuya tescil işlemlerinin yapılmadığı görülmüştür.

4721 Sayılı Medeni Kanunun 780 ve 781’inci maddelerinde İrtifak Hakkının Kurulması düzenlenmiştir. Söz konusu maddeler ‘Tescil’ ve ‘Sözleşmeyi’ düzenlemiştir. Buna göre irtifak hakkının kurulabilmesi için tapu kütüğüne tescil edilmesi ve irtifak hakkının kurulmasına ilişkin sözleşmenin resmi bir şekilde düzenlenmesi gereklidir.

Yapılan incelemelerde, üniversite tarafından irtifak hakkı tesis edilen tüm taşınmazlara ilişkin akdedilen sözleşmelerin resmi şekilde yapılmadığı, öğrenci yurdu yapılması hariç diğer tüm irtifak hakkı tesislerinde tapuya tescil işlemleri gerçekleştirilmediği görülmüştür. Türk Borçlar Kanunu 12/2 maddesine göre, kanunun sıhhat şartı olarak aradığı şekle uyulmadan yapılan sözleşme hükümsüzdür. Bu hükümsüzlük mutlak butlandır, yani kesin hükümsüzlüktür. Bundan dolayı bu hükümsüzlük, zamanın geçmesiyle veya icazetle ortadan kalkmaz, herkes

tarafından ileri sürülebilir ve hakim tarafından resen nazara alınması gerekir.

3. 2886 sayılı Kanunun “Tahmin Edilen Bedelin Tespiti” başlıklı 9’ncu maddesine aykırı olarak ihalelerde, irtifak hakkı süresinin tespitine ilişkin maliyet-gelir analizi yapılmadığı, yatırımın ne kadar sürede başabaş noktasına ulaşacağına ilişkin hesap tutanaklarının ihale işlem dosyasında bulunmadığı, edimler arası dengenin gözetilmediği tespit edilmiştir.

4. Sıhhiye Yerleşkesinde bulunan taşınmaz üzerinde irtifak hakkı tesisi suretiyle kapalı otopark yapılmasına ilişkin ihale işlemleri incelendiğinde; ihale öncesi idare tarafından imar mevzuatı açısından herhangi bir ön çalışmanın yapılmadığı, irtifak hakkı ihalesine konu edilemeyecek mülkiyeti Ankara Büyükşehir Belediyesine ait intifa hakkı üniversiteye ait olan 5 no’lu otoparkın Üniversite Yönetim Kurulu kararı ile yetki verilmemesine rağmen ihale ve sözleşmesine dahil edildiği görülmüştür.

Otopark yapılmasına ilişkin irtifak hakkı sözleşmesi 21.09.2012 tarihli Rektörlük Makamı Oluru ile feshedilerek taşınmazın tahliye-edilmesi Üniversite tarafından ihtarname ile firmaya bildirilmiştir. Firma ile uzlaşma sağlanamamış ve konu yargıya intikal ettirilmiş olup yargı süreci halen devam etmektedir.

5. Beytepe Alışveriş Merkezinin işletmecisi hak lehtarları ile sözleşme imzalanmış fakat daha önceki alt kiracıların ihalenin iptaline ilişkin açmış oldukları dava sonucunda irtifak hakkının iptal edildiği anlaşılmıştır.

Danıştay 13’üncü Dairesinin 23.03.2012 tarih ve 2012/270 E. Sayılı kararı ile ihale konusu alışveriş merkezinin Üniversitenin özel mülkiyetinde bulunduğu sonucuna varılarak 2886 sayılı Kanunun 51 inci maddesinin g fıkrasına göre pazarlık usulüyle ihaleye çıkarılmak suretiyle irtifak hakkı verilmesinin hukuka uygun görülmeyle işlemin yürütülmesinin durdurulmasına karar vermiştir.

Anılan kararın uygulanmasını teminen Üniversite Yönetim Kurulu kararıyla söz konusu ihale iptal edilmiştir. İhalenin iptal edildiği, taşınmazın tahliye edilmesi gerektiği hususu Ankara 11inci Noterliği ihtarnamesi ile firmaya bildirilmiştir.

Firmanın Alışveriş Merkezini haksız olarak kullanması nedeniyle Asliye Hukuk Mahkemesinin el atmanın önlenmesi ve fazlaya ilişkin haklar saklı kalmak üzere 1.965.580,56 TL tutarında kullanım bedelinin faizi ile birlikte üniversiteye ödenmesi hususunda dava açıldığı ve yargı sürecinin devam ettiği belirtilmiştir. Firma tarafından uzlaşma talebinde bulunulmuş ve 13.12.2013 tarihli Hukuki Uyuşmazlık Değerlendirme Komisyon Raporuna göre uzlaşma sağlanamadığı sonucuna varılmıştır. Üniversite tarafından 11.08.2010 – 20.03.2013 tarihleri

arasındaki ecrimisil bedelinin tahsil edilmesi ve tahliye talebi ile dava açılmış olup dava süreci devam etmektedir.

6. Beytepe Kampüsünde Konaklama Tesisı yapılması işi için Üniversite Yönetim Kurulu tarafından “Yüksek standartta bir konaklama tesisinin irtifak hakkı tesis edilerek inşa ettirilmesi amacıyla Rektörlüğe yetki verildiği”, bu kararda sadece otel yapılmasına ilişkin yetkinin olduğu Beyaz Ev ile ilgili bir ifadenin bulunmadığı görölmüştür.

Gerek Yönetim Kurulu Kararında gerek Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığının ihalenin yapılma gerekçesi ile ilgili söz konusu onayında gerekse Rektörlük Olurunda otel yapılması amacıyla irtifak hakkı verilmesi ihalesinden bahsedildiği ve buna yönelik yetki verildiği, Beyaz Ev yapılmasına ilişkin herhangi bir yetkiye yer verilmemesine rağmen, Beyaz Ev inşasının konaklama ihalesi ve şartnamesine sonradan eklendiği görölmüştür.

Yönetim Kurulunun 29.02.2012 tarihli kararıyla hukuken geçerli olarak irtifak hakkı tesis edilmediği ve hak lehtar ı firmanın henüz otel inşaatına başlamadığı yetki harici yapılan Beyaz Evin imar mevzuatına aykırı olarak inşa edildiği ve her iki tesis için yükümlölüklerin yerine getirilmediği gerekçesiyle irtifak hakkı tesisinden vazgeçilmesine karar vermiştir. Sözleşmenin feshi, taşınmazın tahliyesi ile sonuçlanması gereken hukuki süreçte anlaşmazlığın sulh yoluyla çözümüne yönelik sulh anlaşması imzalanmıştır.

Kamu idaresi cevabında; “Üniversitenin özel mülkiyetinde bulunan bir taşınmaz üzerinde irtifak hakkı tesis etmek amacıyla yapılan ihalelerin Üniversitemiz özel mülkiyetinde bulunan yerlerin Devletin özel mülkiyetinde bir yer gibi değeriendirilemeyeceği için 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 51/g maddesine göre pazarlıkla yapılamayacağı ifade edilmiştir.

Mülkiyeti Üniversitemize ait olan taşınmazlar üzerinde irtifak hakkı tesis etmek amacıyla yapılacak ihalelerden önce Yüksek Öğretim Kurumundan izin alınarak ihale sürecine başlanmıştır. Örnek olarak Beytepe Yerleşkesi Pembe Köşk Yanında bulunan kantin ve kafeterya tesisleri ile ilgili 12.02.1999 tarihinde, Beytepe Yerleşkesi Fizik Mühendisliği yanında bulunan kantin ve kafeterya tesisleri ile ilgili 12.02.1999 tarihinde ve Sıhhiye Yerleşkesi O2 Parsel katlı otopark ve 332 Ada 3 Parsel üzerine inşa edilen otopark ile ilgili 17.02.2010 tarihinde Yüksek Öğretim Kurumundan izin alınmıştır. Bu izinler 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 51/g maddesine göre verilmiştir.

Yapılan sözleşmelerin resmi şekilde düzenlenmediği ve tapu tescillerinin olmadığı belirtilmiştir.

Bundan sonra yapılacak irtifak hakkı ihalelerinde sözleşmeler resmi bir şekilde düzenlenecek ve tapu tescil işlemleri yapılacaktır.

2886 Sayılı Kanunun “Tahmin Edilen Bedelin Tespiti” başlıklı 9. Maddesine aykırı olarak ihalelerde; irtifak hakkı süresinin tespiti ilişkin maliyet-gelir analizi yapılmadığı, yatırımın ne kadar sürede başa başnoktasına ulaşacağına ilişkin hesap tutanaklarının ihale işlem dosyasında bulunmadığı, edimler arası dengenin gözetilmediği tespit edilmiştir.

26.05.2015 tarihinde Resmi Gazete’de yayımlanan “Hacettepe Üniversitesi Taşınmazlarının İdaresi Hakkında Yönetmelik” ile tahmini bedel tespiti Genel Sekreterlik tarafından kurulan bir komisyon tarafından ilgili bulguda yer alan parametrelere göre değerlendirilerek tespiti sağlanmaktadır.

Sıhhiye Yerleşkesinde bulunan kapalı otopark ile ilgili idare tarafından ihale öncesi idare tarafından imar mevzuatı açısından herhangi bir ön çalışma yapılmadığı, mülkiyeti Ankara Büyükşehir Belediyesine ait olan 5 nolu otoparkın Üniversite Yönetim Kurulu Kararı ile yetki verilmemesine rağmen ihale ve sözleşmeye dahil edildiği tespit edilmiştir.

İlgili bulguda yer alan sebeplerden dolayı Üniversite Yönetim Kurulunun 29.02.2012 tarih ve 2012-296 sayılı kararı ile firma ile akdedilmiş olan irtifak hakkı sözleşmesinin dayanağının ortadan kalkması nedeniyle 21.09.2012 tarihli Rektörlük Makamı ile sözleşme fesih edilmiştir ve konu ile hukuki süreç devam etmektedir ve üniversitemizin Hukuk Müşavirliği tarafından takibi yapılmaktadır.

Beytepe Alışveriş Merkezinin işletmecisi hak lehtarları ile sözleşme imzalamış fakat daha önceki alt kiracıların ihalenin iptaline ilişkin açmış oldukları dava sonucunda irtifak hakkının iptal edildiği, aynı zamanda 1.965.580,56 TL’lik borç ile ilgili Üniversitemizce dava açıldığı ve alt kiracılara tahliye tebligatlarının resmi yollar ile yapıldığı tespit edilmiştir.

Söz konusu AVM içerisinde bulunan kapalı alanları yüklenici firmadan kiralayan alt kiracılara ve hak lehtarına noter yoluyla tahliye tebligatları yapılmış olup hem borç durumu ile ilgili hem tahliye ile ilgili hukuki süreç devam etmekte ve üniversitemizin Hukuk Müşavirliği tarafından takibi yapılmaktadır.

Beytepe Yerleşkesinde Konaklama Tesisinin yapılması işi için Üniversite Yönetim Kurulu tarafından “Yüksek standartta bir konaklama tesisinin irtifak hakkı tesis edilerek inşa ettirilmesi amacıyla Rektörlüğe yetki verildiği” bu kararda sadece otel yapılmasına ilişkin yetkinin olduğu Beyaz Ev ile ilgili bir oluşumun gerek Yönetim Kurulu Kararında gerekse Rektörlük olurlarında söz konusu olmadığı buna rağmen Beyaz Ev inşaatının yapıldığı tespit edilmiştir.

İlgili bulguda belirtilen sebeplerden dolayı 29.02.2012 tarihli karar ile irtifak hakkı tesisinden vazgeçilmiştir. Daha sonra bulguya söz konusu olan Beyaz Ev Üniversitemize devredilmiş ve işletmesi hali hazırda Üniversitemiz tarafından yürütülmektedir.”

Denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi tarafından gönderilen cevapta; mülkiyeti Üniversiteye ait taşınmazlar üzerinde irtifak hakkı tesis etmek amacıyla yapılacak ihalelerden önce Yükseköğretim Kurumundan izini alınarak ihale sürecine başlandığı belirtilse de bulgumuzda da belirtildiği üzere Üniversite mülkiyetindeki taşınmazlara Hazine Taşınmazlarının İdaresi Hakkındaki Yönetmelik hükümlerinin uygulanmayacağı ve anılan Danıştay kararları doğrultusunda irtifak hakkı tesislerinin 2886 sayılı Devlet İhale Kanunun 51/g maddesine göre yapılamayacağı açıktır.

Bundan sonra yapılacak ihalelerde sözleşmelerin resmi şekilde yapılıp tapuya tescil işlemlerinin yapılacağı belirtilse de söz konusu taşınmazlar için; 4721 Sayılı Medeni Kanunun 780 ve 781'inci maddelerinde irtifak hakkının kurulmasının tapu kütüğüne tescil edilmesi ve irtifak hakkının kurulmasına ilişkin sözleşmenin resmi bir şekilde düzenlenmesi gerekli iken bu hususa aykırı yapılan sözleşmenin hukuki geçerliliği bulunmadığı düşünülmektedir.

2886 sayılı Kanunun 9'uncu maddesine aykırı olarak bulguda belirtilen maliyet gelir analizinin yapılmadığına ilişkin hususta da 26.05.2015 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanan Yönetmelik ile buna ilişkin bir komisyon kurularak maliyet-gelir analizine ilişkin tespitlerin sağlandığı belirtilmiştir.

Sıhhiye Yerleşkesinde bulunan kapalı otopark ile ilgili olarak bulguda belirttiğimiz sebeplerden dolayı sözleşme feshedilmiş ve hukuki sürecin devam ettiği belirtilmiştir.

Beytepe Alışveriş Merkezinin de irtifak hakkı iptal edilmiş olup hem tahliyeye ilişkin hem de borç durumuna ilişkin hukuki sürecin devam ettiği belirtilmiştir. Hukuki sürecin devam ettiği işlere ilişkin idare tarafından mahkeme kararına göre gerekli işlemlerin yapılması gerekmektedir.

Bir sonraki denetim yılında söz konusu hususa ilişkin kontrol işlemlerine devam edilecektir.

7. EKLER

Ek 1: Kamu İdaresi Mali Tabloları

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ 2016 YILI BİLANÇOSU

AKTİF HESAPLAR			PASİF HESAPLAR		
1	Dönen Varlıklar	194.398.979,30	3	Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	27.265.791,42
10	Hazır Değerler	53.632.703,54	32	Faaliyet Borçları	394.824,14
102	Banka Hesabı	40.005.506,28	320	Bütçe Emanetleri Hesabı	394.824,14
104	Proje Özel Hesabı	13.627.197,26	33	Emanet Yabancı Kaynaklar	20.572.267,36
12	Faaliyet Alacakları	88.434.211,63	330	Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı	487.894,54
120	Gelirlerden Alacaklar Hesabı	87.625.467,01	333	Emanetler Hesabı	20.084.372,82
121	Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı	808.744,62	36	Ödenecek Diğer Yükümlülükler	6.298.199,92
14	Diğer Alacaklar	15.099.640,39	360	Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabı	5.812.899,41
140	Kişilerden Alacaklar Hesabı	15.099.640,39	361	Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri Hesabı	485.024,88
15	Stoklar	5.610.071,40	362	Fonlar veya Diğer Kamu İdareleri Adına Yapılan Tahsilat Hesabı	275,63
150	İlk Madde ve Malzeme Hesabı	5.610.071,40	39	Diğer Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	500,00
16	Ön Ödemeler	31.622.352,29	397	Sayım fazlaları hesabı	500,00
162	Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabı	26.778.384,21	4	Uzun vadeli yabancı kaynaklar	2.065.298,85
164	Akreditifler Hesabı	4.843.968,08	43	Diğer Borçlar	959.279,97
2	Duran Varlıklar	7.612.773.525	430	Alınan depozito ve teminatlar hesabı	959.279,97
22	Faaliyet Alacakları	808.607,70	48	Gelecek Yıllara Ait Gelirler ve Gider Tahakkukları	1.106.018,88
220	Gelirlerden Alacaklar Hesabı	808.607,70	480	Gelecek yıllara ait gelirler hesabı	1.106.018,88
24	Mali Duran Varlıklar	127.501,00	5	Öz Kaynaklar	7.777.841.413,77
241	Mal ve hizmet ür. Kuruluşlara yatırılan sermayeler hesabı	263.997,00	50	Net Değer	7.601.954.472,29
247	Sermaye taahhütleri hesabı	-136.496,00	500	Net Değer Hesabı	7.601.954.472,29
25	Maddi Duran Varlıklar	7.562.187.578,92	57	Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları	79.838.175,24
250	Arazi ve Arsalar Hesabı	6.404.804.115,50	570	Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları Hesabı	79.838.175,24
252	Binalar Hesabı	704.572.327,11	58	Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçları	-30.163.804,33
253	Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabı	248.901.280,53	580	Geçmiş yıllar olumsuz faaliyet sonuçları	-30.163.804,33
254	Taşıtlar Hesabı	1.881.988,86	590	Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu Hesabı	126.212.570,57
255	Demirbaşlar Hesabı	143.289.916,39			
257	Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	-113.895.643,24			
258	Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı	172.633.593,77			
26	Maddi Olmayan Duran Varlıklar	49.649.837,17			

260	Haklar Hesabı	58.326.932,51			
267	Diğer meddi olamaya duran varlıklar hesabı	64.654,87			
268	Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	-8.741.750,21			
29	Diğer Duran Varlıklar	0,00			
294	Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı	2.483.151,17			
299	Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)	-2.483.151,17			
BORÇ TOPLAMI : 7.807.172.504,04			ALACAK TOPLAMI : 7.807.172.504,04		

Bilanço Dipnotları

910	Teminat Mektupları Hesabı	24.627.032,61
911	Teminat Mektupları Emanetleri Hesabı	24.627.032,61
948	Başka Birimler Adına İzlenen Alacaklar Hesabı	10.258.822,72
949	Başka Birimler Adına İzlenen Alacak Emanetleri Hesabı	10.258.822,72
962	Bilimsel Projeler Hesabı	12.354.665,45
963	Bilimsel Projeler Karşılığı Hesabı	12.354.665,45

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ**2014–2015–2016 YILLARI FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU**

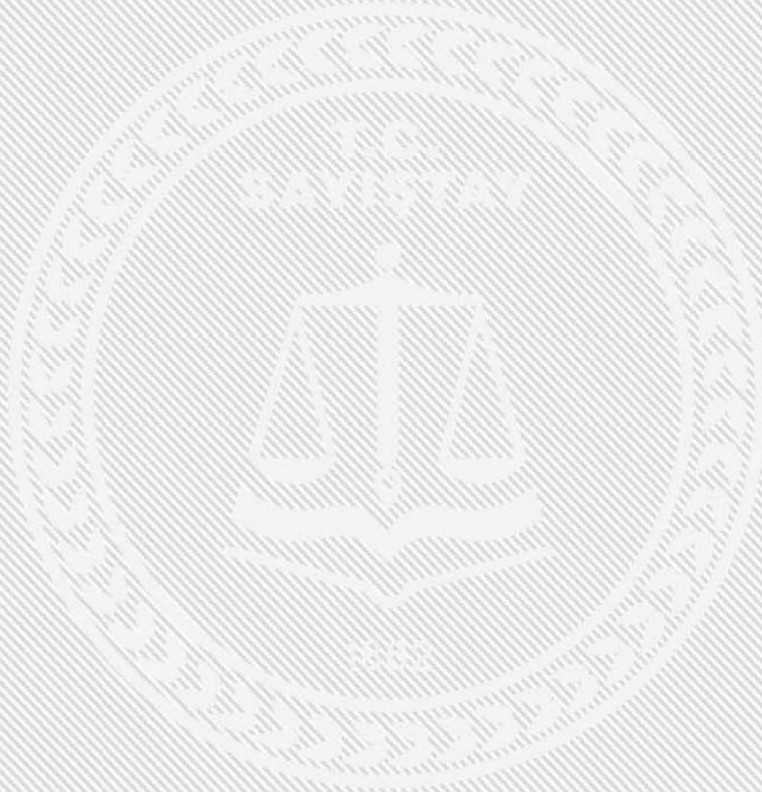
Hesap Kodu	Yardımcı Hesap Kod.1	GİDERİN TÜRÜ	2014	2015	2016
			TL	TL	TL
630	01	Personel Giderleri	327.143.136,64	398.162.346,56	452.848.987,00
630	02	Sos. Güv. Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	62.143.867,96	67.909.433,44	77.799.587,49
630	03	Mal Ve Hizmet Alım Giderleri	89.439.073,28	94.842.157,19	106.025.558,17
630	5	Cari Transferler	13.736.370,21	17.980.130,08	22.445.899,19
630	11	Değer Ve Miktar Değişimleri Giderleri	2.244.415,58	71.640.661,55	921.894,36
630	12	Gelirlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	258.907,20	769.636,83	1.238.109,10
630	13	Amortisman Giderleri	15.079.188,58	17.058.539,16	25.910.903,21
630	14	İlk Madde ve Malzeme Giderleri	17.088.291,14	15.041.326,40	15.725.823,89
630	20	Silinen Alacaklardan Kaynaklanan Giderler	415.726,37	4.213.863,14	1.001.978,92
630	25	Kamu İdarelerine Bed. Olarak Devr. Mali Olm. Var. Kay. Gid.	-	6.245,55	1.329,05
630	30	Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	106.979.837,78	67.169.173,44	57.462.021,79
630	99	Diğer Giderler	135.407,31	113.052.049,30	0,19
GİDERLER TOPLAMI (A)			634.664.222,05	867.845.562,64	761.382.092,36

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap Kod.1	GELİRİN TÜRÜ	2014	2015	2016
			TL	TL	TL
600	03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	71.664.156,39	46.401.319,66	44.419.662,40
600	04	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gel.	585.405.490,82	721.970.364,68	777.941.639,8
600	05	Diğer Gelirler	40.968.423,53	42.335.065,77	63.661.918,03
600	11	Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	684.861,43	72.635.153,37	1.552.635,91
600	25	Kamu İd Bedelsiz Ol Al Mali Ol Var El Edilen Gel		283.124,28	18.806,79
GELİRLER TOPLAMI (B)			698.722.932,17	883.625.027,76	887.594.662,93

FAALİYET SONUCU [B-A]	64.058.710,12	15.779.465,12	126.212.570,57
------------------------------	----------------------	----------------------	-----------------------

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>

**HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ DÖNER
SERMAYE İŞLETMESİ
2016 YILI
DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU**

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	53
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	54
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	54
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	54
5.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	56
6.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	57
7.	EKLER.....	69

KISALTMALAR

DMIS: Döner Sermaye Mali Yönetim Sistemi

TABLO LİSTESİ

Tablo 1- 2012-2016 Yılları Gelir Gider Karşılaştırma Tablosu (TL).....	62
Tablo 2- Gider Türlerine Göre Karşılaştırma Tablosu (TL).....	62
Tablo 3- Döner Sermaye Borç Durumu Tablosu (TL)	63

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Hacettepe Üniversitesi Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü'nün, hesap ve işlemlerinin muhasebeleştirilmesi ile mali rapor ve tabloları, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 565 ve 573'üncü maddelerinde düzenlenen defter, cetvel ve tablolardan oluşmaktadır.

Saymanlığın muhasebe kayıt işlemleri, Maliye Bakanlığı tarafından yönetilen Döner Sermaye Mali Yönetim Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

2016 yılı bilançosunda sermayesi 18.087.828,06 TL olup, toplam aktif büyüklüğü 162.901.889,99 TL'dir. Döner sermaye gelir toplamı 464.734.222,78 TL, gider toplamı 514.405.341,92 TL olup, gelir tablosunda yılsonu itibariyle tahakkuk eden zarar toplamı 49.671.119,14 TL'dir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştay'a Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esasların 5 inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay'a gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetimin bunlar ile usul ve esasların 8 inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Gelir tablosu,
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Satışların maliyeti tablosu,
- Sermaye hareketleri tablosu,
- Nakit akım tablosu,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Envanter defteri,
- İşletme bütçesi,

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştay'a sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmamasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve

mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜ

Hacettepe Üniversitesi Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü 2016 yılına ilişkin ekte yer alan mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Personelden Alacakların Muhasebe Sistemi Üzerinden İzlenememesi

01.05.2007 tarih ve sayılı 26509 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği’nin “Hesabın niteliği” başlıklı 117’nci maddesinde 135- Personelden Alacaklar Hesabının, işletme personelinin işletmeye olan çeşitli borçlarının izlenmesi için kullanılacağı ve Yönetmeliğin 118’inci maddesinde de 135 Personelden Alacaklar Hesabına ilişkin alacak ve borç kayıtları açıklanmıştır.

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin “Hüküm bulunmayan haller” başlıklı 599’uncu maddesinde:

“Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hâllerde, 5018 sayılı Kanun ve bu Kanuna dayanılarak hazırlanan diğer yönetmelikler ile 30.12.2006 tarihli ve 26392 mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin genel esasları, kıyasen uygulanır.”

Denilmektedir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin 83’üncü maddesinin dördüncü fıkrasının b ve c bendlerinde;

“b) Muhasebe birimlerince, kişilerden alacaklar hesabına kaydedilen alacakların her biri için ayrı bir tahsilat izleme dosyası açılır. Bu dosyalara, alacağın hesaplara alındığı malî yıl ile bu rakamlardan sonra gelmek üzere malî yılbaşında “1” den başlayarak verilen rakamlardan oluşan bir alacak sıra numarası verilir. Verilen alacak sıra numarası yazıyla merkezde strateji geliştirme birimine, merkez dışında takibe yetkili birime bildirilir. Bu numaralar aynı zamanda kişilerden alacaklar hesabı defterinin alacak sıra numarasını da oluşturur. Alacakların izlenmesi bu dosyalardan yapılır.

c) Kişilerden alacaklar hesabına alınan tutarlar için (b) bendinde belirtildiği şekilde verilen alacak sıra numaraları, alacağın tamamı tahsil edilinceye kadar kullanılır. Bu alacaklar için tahakkuk ettirilerek faiz bölümüne kaydedilen tutarlara da alacağın aslına ait alacak sıra numarası verilir ve faiz tutarlarının tahsili de aynı dosyadan izlenir.”

Denilmektedir.

Açıklanan mevzuat esasları uyarınca personel tahsilat izleme dosyalarına alacak sıra numarası verilmesi gerekir. Tüm Döner Sermaye İşletmelerinin kullandığı muhasebe programı olan Döner Sermaye Mali Yönetim Sistemi, tahsilat izleme dosyalarına alacak sıra numarası

vermemektedir ve ayrıca alacağın hangi yıldan devrettiği görülememektedir. Sadece cari özet raporunda tek tek tahsilat izleme dosyalarına girildiğinde önceki yıldan devirler görülebilmektedir. Personelden alacakların takibinden sorumlu olan görevli, alacakları temel office programları üzerinden izlemektedir.

Dolayısıyla personelden alacakların takibinin gereği gibi muhasebe sisteminden doğrudan yapılamaması bu hesabın bilançoda doğru ve güvenilir bilgi üretmesini engellemektedir.

Kamu idaresi cevabında; *“Bulgu 2 de bahsedilen hususlara katılıyoruz. DMİS muhasebe sisteminde “336.19 Personel ve Diğer Kişilerden Alacaklara Ait Emanetler” hesabı cari kart olarak gösterilmemektedir. Bu hesaplara ait kişi bazlı cari kartların DMİS sisteminde açılması gerekmektedir.*

Say 2000 i sisteminde olduğu gibi kişi borçlarının sağlıklı takibi açısından borçların kişi dosyalarından girilebilmesi, yıllar itibari ile borçların numaralandırılması ve kişi borçlarına ait faizlerin sistemde dosya girişinde hesaplanabilmesi önem arz etmektedir.” Denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi tarafından gönderilen cevapta, bulguda belirtilen hususun Döner Sermaye Mali Yönetim Sisteminden (DMIS) kaynaklandığını, DMİS muhasebe sisteminde “336.19 Personel ve Diğer Kişilerden Alacaklara Ait Emanetler” hesabı cari kart olarak gösterilmediğini, bu hesaplara ait kişi bazlı cari kartların DMİS sisteminde açılması gerektiği belirtilmiştir. Bulgu konusu personelden alacakların takibinin muhasebe sisteminden yapılamaması 135 Personelden Alacaklar Hesabının bilançoda doğru ve güvenilir bilgi üretmesini engellemektedir.

BULGU 2: Döner Sermaye Mali Yönetim Sistemine İlişkin Muhasebe, Kayıt ve Raporlama Sorunlarının Bulunması

Döner Sermaye Mali Yönetim Sistemi(DMIS), Döner sermayeli işletmelerin bütçe, muhasebe, harcama, personel, gelir ve taşınır işlemlerinin yürütülmesini sağlayan ortak bir web tabanlı uygulama yazılımı ile yöneticilerin sağlıklı, hızlı ve doğru karar vermelerini sağlayan yönetim bilgi sistemidir. “Döner Sermaye Harcama ve Muhasebe Bilişim Sistemi” ve “Döner Sermaye Yönetim Bilgi Sistemi” olmak üzere iki ana bölümden oluşmaktadır.

Döner Sermaye Harcama ve Muhasebe Bilişim Sistemi aşağıdaki modüllerden oluşmaktadır.

Bütçe Modülü, Muhasebe Modülü, Personel Modülü, Taşınır Modülü, Harcama Modülü, Gelir Modülü, Yönetim Modülü.

Döner Sermaye Yönetim Bilgi Sistemi ile;

- Karar vericilere, başta mali veriler olmak üzere, mali verilere etki eden diğer veriler hızlı ve doğru şekilde sunulacaktır.

- İşletmelerin mali verileri, genel yönetim mali istatistikleriyle entegre edilecektir.

- Karar vericilerin ihtiyaç duyduğu raporlar anlık, günlük, haftalık, aylık ya da yıllık olarak üretilecektir.

- Kurumlar ve birimler arasında karşılaştırma yapma imkânı sağlanacaktır.

1-DMİS Personel Modülüne Ait Maaş Programında Oluşan Sorunlar;

- DMİS personel modülü maaş hesaplama programında vergi matrahında virgülden sonraki son hane yazılamadığından önceki aydan gelen vergi matrahı takip eden döneme aktarılamamaktadır.

- Mernis sistemi ile anlık veri paylaşımı yapılmadığından asgari geçim indirimi, eş ve çocuk yardımı hesaplamalarında yanlışlıklar olmaktadır.

- Sistemde icra kesinti kalemleri pasif olduğundan kişinin tam borcu ve İcra Müdürlüğünün kaydı girilememektedir. Sistemde sadece kesinti kalemleri şeklinde bir alan olup, ilgili ayın kesinti tutarları girilebilmektedir. Bu nedenle kişilere ait ne kadar icra borcu olduğu, bunun ne kadarının ödendiği yönünde sistem üzerinde takip yapılamamaktadır. Kişi bazlı icra borç bakiye ve ödemelerinin ayrıntılı görülebileceği bir alana ihtiyaç bulunmaktadır.

- Sistemde Kurum personeline ait sicil numaralarının kayıt edebileceği bir alan bulunmamaktadır.

- Maaş hesaplamalarında 5434 ve 5510 sayılı Kanuna tabi personelin kesenek primleri farklı olduğundan sistemde personel bordro raporlarının buna göre hesaplamasına imkan veren parametrelerin düzenlenmesi gerekmektedir.

- Sendikalı personel için sendika üye no alanı olmadığından sendika bilgileri girilen personelden bazılarının ait verilerin bir sonraki dönemde boş gelmesine neden olmaktadır.

- Personel maaşından kesilerek SGK'ya ödenmesi gereken primlerin Kesenek Bilgi Sisteminden gönderilebilecek formatta raporlarının oluşturulabilmesi sağlanmalıdır.

- Maaş hesaplandıktan sonra yapılması gerekli ek ve borç bordroları için ek ve borç bordro modülü bulunmamaktadır. Ayrıca borç bordro modülüne tahsilat ve faiz hesaplama ekranlarının eklenmesi faydalı olacaktır.

- Radyasyona tabi alanlarda çalışan personelin fiili hizmet sürelerine ait hesaplama, bordro, SGK rapor formatları, e- bildirge işlemleri, fiili hizmet süresi zammına tabi olanların

ücretsiz ve şua izinlerinin takibi yapılamamaktadır.

- Maaş bordro hesaplamalarında sistem çok uzun süre bekletme yaptığından zaman aşımı nedeniyle kullanıcıyı sistemden atmaktadır. Sehven yapılan işlemler için önceki işlemin silinerek düzeltme işlemi de yapılamamaktadır.

- Maaş hesaplama modülü tamamen manuel çalıştığından terfi tarihleri, unvan değişiklikleri gibi personel hareketlerinde otomatik takip yapılamamaktadır.

- Nisan 2017 tarihinde başlayacak Otomatik BES' e ait sisteme veri giriş alanı bulunmamaktadır.

- Aylıktan kesme cezasına ait kesinti alanı bulunmamaktadır.

- Açığa alınan personelin 1/3 oranında maaşının ödenmesine yönelik bir hesaplama bulunmamaktadır.

- M-27 maaş bordrolarının raporlarında en üst köşede yer alan taban aylık, aylık ve yan ödeme katsayıları eksik çıkmaktadır. Örneğin Aylık Katsayısı 0.096058 olması gerekirken 0.09605 olarak görülmektedir.

- DMİS P-35 personel modülünde nöbet şablon verileri sistem içine alınınca nöbet ödemesinden sadece damga vergisi kesinti yapılması gerekirken şablonda icra, personelden alacaklar ve diğer kesintiler alanları ödeme emrine yansımaktadır.

2-DMİS Raporlar Modülüne Ait Sorunlar;

- Geçmiş Yıllar raporlarında 2016 yılı yevmiye defteri ile cari kart raporları arasında tutarsızlık olduğundan yevmiyede yapılmış olan işlemler cari kart raporuna yansımamakta, bu da firmaların toplam alacaklarının yanlış hesaplanmasına neden olmaktadır.

- Geçmiş yıllara ait raporlar MS Excel formatında alınamamaktadır.

- Cari kart raporlarına yevmiye oluşturma tarihi bilgisinin de sütun olarak eklenmesi yapılacak olan ödemelerin planlanması açısından kolaylık sağlayacaktır.

3-DMİS Muhasebe İşlemlerine Ait Sorunlar;

- Kişi ara (M-21) ekranı çok yavaş çalıştığından sistemin kesilmesine ve ciddi zaman kayıplarına yol açmaktadır.

- M-21 Ödeme emri girişi yaparken KDV ve Damga Vergisi kesintilerinin otomatik olarak hesaplanmaması sistemde kullanıcıdan kaynaklı hatalara neden olmaktadır.

- TC Kimlik No, Vergi Kimlik No ve İban Numarası gibi belirli bir karakter sayısına sahip tanımlamalarda gerekli karakter kontrolleri yapılmamaktadır. Sistemde karakter kontrolünün yapılması eksik veri girişlerinin yapılmasını engelleyecektir.

- M-21 Ödeme Emri ve Muhasebe İşlem Fişleri iptal edilememektedir.
- Harcama sıralamasına göre işlemlerin yetersiz düzenlenmiş olması kullanıcılar için kolaylık sağlamaktan ziyade iş tekrarlarına yol açmaktadır. Sistem üzerinde taşınır aşamasından itibaren iş akış süreci izlenerek işlem yürütmek yerine yalnızca belirli alanlarda müdahil olup sistemin veri istemesi sıkıntılara yol açmaktadır. Örneğin, satın alma süreçlerinin Ekap ile entegre şekilde yapılandırılarak İhale Onay belgesinden yola çıkarak ödeme emrine kadar gelen sürecin izlenmesi sağlanmalıdır. Personele ilişkin gerekli sicil ve demografik bilgilerin tutulduğu bir personel modülü kurularak personele yapılacak ödemelerin takibi yapılmalıdır. İşlemler arasında entegrasyon sağlanmadığından mali süreçlerin birçoğu farklı otomasyon sistemleri tarafından yürütülmektedir. İş tekrarlarını önlemek adına ya bu otomasyon sistemlerine standartlar belirlenmeli ya da DMİS ile web servisler yolu ile çalıştırılmasının yolu açılmalıdır.

- 980 ve 981 nolu taahhüt hesaplarında işlem yapılırken aynı firmaya ait birden fazla faturanın yine aynı firmaya ait önceki ödeme emrinin onayına bağlı olması nedeni ile işlem yapılamaması gecikmelere neden olmaktadır.

- Ödeme emri ve muhasebe işlem fişi veri girişleri yapılırken sistemin dışarı atması ve bu nedenle girilmiş olan verilerin de silinmesi zaman kaybı ve işlerin yetişmesi açısından sorun oluşturmaktadır.

- 336.19 Personel ve Diğer Kişilerden Alacaklara Ait Emanetler hesabı cari kart olarak gösterilmemektedir. Bu hesaplara ait kişi bazlı cari kartların açılması gerekmektedir.

- Say 2000 i sisteminde olduğu gibi kişi borçlarının kişi dosyalarından girilebilmesi ve yıllar itibari ile borçlarının numaralandırılması, kişi borçlarına ait faizlerin sisteme dosya girişinde hesaplanabilmesi kişi borçlarının sağlıklı takibi açısından önem arz etmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Bulgu 4 de bahsedilen hususlara katılıyoruz. DMİS personel modülü maaş programında oluşan sorunlar, DMİS raporlama modülüne ait sorunlar ve DMİS muhasebe işlemlerine ait sorunlara ve söz konusu sorunların çözüm önerilerine ilişkin Muhasebat Genel Müdürlüğü ile sürekli irtibatta olup; uygulamada mevzuata göre birlikteliğin sağlanmasına yönelik gerek sözlü ve gerek yazılı bildirim yapılmaktadır.” Denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresinin cevabında Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü olarak bulgu konusu edilen hususlara katıldıklarını belirtmişlerdir.

Eksikliklerin giderilmesi için gerekli idari ve yasal düzenlemelerin yapılması gerekmektedir

BULGU 3: Uygulama ve Araştırma Hastane Döner Sermaye İşletmelerine Ait Mali Yapının Bozulmuş Olması

2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 58'inci maddesinde, döner sermaye işletmesi faaliyetlerinin gerçekleştirilmesinde, kaynakların ekonomik, verimli ve tasarruflu kullanılması gerektiği ve yapılacak ödemelerde gelir-gider dengesinin gözetilmesinin zorunlu olduğu hüküm altına alınmıştır.

Üniversite uygulama ve araştırma hastaneleri döner sermaye işletmesinde yürütülen faaliyetlerden elde edilen gelirlerin, döner sermayeden yapılan giderleri karşılayamadığı ve bu nedenle işletmelerin malî yapılarının bozulduğu, aşağıda yer verilen tablolardan anlaşılmaktadır.

Sağlık Merkezleri Biriminin 2012-2016 mali yılları gelir ve gider bilgileri, yıllar itibariyle artış-azalış yüzdeleri ve gelirin gideri karşılama oranları aşağıdaki tabloda gösterilmektedir.

Tablo 1- 2012-2016 Yılları Gelir Gider Karşılaştırma Tablosu (TL)

Yıl	Gelir	Artış-Azalış %	Gider	Artış-Azalış %
2012	280.107.570,70		258.414.106,38	
2013	261.301.252,67	-6,70%	294.592.586,57	14,00%
2014	310.993.564,16	19,00%	380.991.858,37	29,30%
2015	381.960.374,68	22,80%	493.341.340,63	29,50%
2016	425.738.631,19	11,50%	468.571.384,80	-5,00%

Tablo 2'de 2016 yılında 2015 yılına ve 2015 yılında 2014 göre hangi gider türlerinde artış olduğu, görülmektedir.

Tablo 2- Gider Türlerine Göre Karşılaştırma Tablosu (TL)

Gider Türü	2014	2015	2014-2015 Artış – Azalış %	2016	2015 - 2016 Artış – Azalış %
Personel Giderleri	49.456.342	58.576.650	18,40%	69.469.843	18,60%
Ek Ödeme	97.567.729	107.266.283	9,90%	115.569.875	7,70%
Ödenen Paylar	18.639.448	31.882.328	71,00%	23.312.258	-26,90%
Doğalgaz, Su ve Elektrik Alımları	15.132.758	16.413.522	8,50%	13.166.130	-19,80%
İlan Giderleri	66.292	96.720	45,90%	107.350	11,00%
Malzeme ve Hizmet Alım Giderleri (Firma)	176.599.444	205.256.157	16,20%	221.420.651	7,90%

Yatırım Giderleri (Sermaye Harcamaları- Firma)	6.901.820	24.325.929	252,50%	6.311.167	-74,10%
Diğer Olağan/Olağan Dışı Giderler ve Kombiyo Zararları	16.628.025	49.523.752	197,80%	19.214.111	-61,20%
TOPLAM	380.991.858	493.341.341	29,50%	468.571.385	-5,02%

31.12.2016 tarihi itibari ile döner sermaye borç durumu aşağıdaki Tablo 3'te gösterilmiştir

Tablo 3- Döner Sermaye Borç Durumu Tablosu (TL)

Yılı	Tutarı(TL)
2012	1.815.097,21
2013	16.453.779,55
2014	50.279.180,72
2015	85.739.790,06
2016	201.388.616,73
Toplam:	355.676.464,27
Toplam Firma Borcu	355.676.464,27
Vadesi Geçen Borç	269.971.102,94

Yapılan incelemeler sonucunda, üniversite uygulama ve araştırma hastanesi döner sermaye işletmesinin genel olarak gelirlerinin giderlerini karşılayamaması ile ilgili bazı nedenler aşağıda belirtilmiştir.

Gelir Kaynaklı;

1-Fiyat tarifelerinin yıllar itibariyle maliyetlerin çok altında kalması ve yıllar itibari ile güncellenmemesi,

2-Verilen hizmetlerin niteliğinin diğer devlet hastanelerinden yüksek olması, bu hususun fiyat tarifelerinin belirlenmesinde göz ardı edilmesi,

3-Sadece üniversite hastanelerinde yapılan ve bu yüzden de Sağlık Uygulama Tebliği kapsamında olmayan, yani fatura edilemeyen işlemler oluşan gelir kaybı,

4-Üniversite Hastanelerinde süreklilik arz eden hizmet alımları ile maliyeti yüksek ve ileri teknoloji ürünü olan tıbbî cihazlar, tıbbi sarf malzemeleri, yerli ve ithal ilaçlar ve diğer alımlar için ciddi bir harcamanın yapılmasına rağmen sunulan hizmetlere ilişkin sunum maliyetlerinin henüz tespit edilmemesi,

5-Paket tedavi programlarından komplike durumlarda hastalar için harcanan ilaç ve tıbbi malzemelerin fiyatı paket fiyattan daha fazla olabilmesi,

6-Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından yapılan gelir kesintileri nedeni ile gerçekleşen zamansız tahsilat,

7-Üniversite hastanelerinin kapasitelerini yeterince kullanmadıkları, sağlık turizmi ve özel sigortadan elde edilen gelirlerin düşük olması,

Gider Kaynaklı;

1-Tüm Personel ve Cari Giderlerin Döner Sermaye İşletmesinden Karşılanması:(Maaş ve denge tazminatı döner sermayeden ödenen 4-A, 4-B, 4-D’li personel ile hizmet alımlarında (temizlik, sekreterlik v.b.) çalıştırılan personelin mali yükü)

2- Uygulamalı eğitim maliyeti kapsamında yapılan giderlerin döner sermayeden karşılanması,

3- Bilimsel araştırma giderlerinin döner sermaye gelirlerinden desteklenmesi,

4-Yatırım ve Maddi duran varlıkların bakım ve onarımların artan maliyeti (22.01.2011 tarihinden itibaren tümüyle akredite edilmiş olan Hacettepe Üniversitesi Hastanelerinde JCI akreditasyonu kapsamında oluşan maliyet vb.)

5-Yeni maliyet kalemlerinin ortaya çıkışı (Tıbbi atık imhası, hasta veya yatak başı standartları vb.),

6-Nakit yetersizliği nedeniyle tedarikçilere ödemelerin zamanında yapılamaması nedeniyle satın alma maliyetlerinin artması,

7-Stok yönetimi eksikliği,

Sayılan bu hususlara, genel ve özel bütçeden bu döner sermayelere aktarılan ve/veya esasen döner sermayeler tarafından karşılanması gerekirken özel ve genel bütçeden karşılanan giderler dahil değildir.

5018 Sayılı Kamu Malî Yönetimi Ve Kontrol Kanunu’nun “Hesap verme sorumluluğu başlıklı” 8’inci maddesine göre; Her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanların, kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden, kullanılmasından, muhasebeleştirilmesinden, raporlanmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumludur.

Üniversite hastanelerinin sorunlarını yapısal ve kalıcı olarak çözmeye dönük öneriler geliştirilmelidir.

Gelir gider dengesini sağlamaya yönelik gerekli yasal ve idari tedbirlerin alınması, söz konusu işletmelerin mali açıdan sürdürülebilir bir yapıya kavuşturulması açısından önem arz

etmektedir.

Kamu idaresi cevabında;“*Bulgu 5 de bahsedilen hususlara katılıyoruz. Denetim raporunda belirtilen gelir ve gider kaynaklı sorunları çözmeye yönelik aldığımız tedbirler ve öneriler şöyledir:*

a. Global Bütçe ve Fiyat Tariflerinin Belirlenmesinde İşletmelerin Dâhil Edilmesi:

Sosyal Güvenlik Kurumu ile Üniversitemiz Sağlık Hizmetleri Birimleri Yönetim Kurulu arasında 2015 yılından itibaren Global Bütçe protokolü yapılmaktadır. Global Bütçe tutarlarının İşletmemizin mevcut finansal değerleri, mevzuat ve piyasa koşulları gibi faktörler göz önünde bulundurularak, finans dengesini sağlayacak şekilde bütçe rakamı belirlenmesi için SGK ile görüşmeler yapılmaktadır.

Ayrıca fiyat tarifelerinin belirlenmesinde mutlaka ve bağlayıcı olarak hastanelerin rolü olması ve fiyat tarifesinin ilaç ve malzeme fiyatlarındaki artış yüzdesine, piyasa ve enflasyon koşullarına göre gerçek maliyet analizleri yapılarak belirlenmesi gerektiği düşünülmektedir. Bu husus Sosyal Güvenlik Kurumu ve Maliye Bakanlığı’na anlatılarak böyle bir yapı kurgusu talebinde bulunulmuştur.

b. Gider Bazlı Global Bütçe:

Maliye Bakanlığı, Sosyal Güvenlik Kurumu ve Kalkınma Bakanlığı kapsamında gider bazlı global bütçe çalışmalarına 2016 yılının son döneminde başlanmıştır. Bu çalışmalar çerçevesinde Üniversite Hastanelerinin bütçe dengesini sağlamak için üç kurumun desteği gündemdedir. Personel maliyetleri, inşaat ve yatırım harcamaları, iase, elektrik, su ve doğalgaz giderleri gibi maliyetlerin bir kısmının gider bazlı global bütçe çalışmaları ile özel bütçeden karşılanabilir.

c. Yatırım Harcamalarında Tasarrufa Gidilmesi:

2016 yılı için Döner Sermaye Bütçesi üzerinden zorunlu olmadıkça yatırım harcaması yapılmamış ve olabildiğince mevcutla idare etme yoluna gidilmiştir. Diğer taraftan yeni açılacak olan alanların inşaat ve cihaz alımları için ödenekler Kalkınma Bakanlığı’ndan talep edilerek, Bakanlıkça gönderilen ödenekler çerçevesinde alımlar yapılmaya çalışılmıştır.

d. Etkin Stok Yönetimi:

Hastanelerimizde stok takip işlemleri için NUCLEUS programı kullanılmaktadır. Bu program da 18/01/2007 tarih ve 26407 sayılı Resmi Gazete de yayımlanan Taşınır Mal Yönetmeliğine göre bütün işlemler tahsis edilmiş olup, bu yönetmelikte belirtilen esaslar çerçevesinde işlemler yürütülmektedir.

Stok takibinde; yüklenici firma tarafından depolarımıza gelen malzemeler Taşınır Kayıt

Yetkilisi tarafından teslim alınarak Taşınır Geçici Alındı belgesi düzenlenir. Bu belgenin bir nüshası yüklenici firmaya teslim edilerek 19/12/2002 tarih ve 24968 sayılı Resmi Gazete de yayımlanarak yürürlüğe giren Mal Alımları Denetim Muayene ve Kabul İşlemlerine dair yönetmelik uyarınca oluşturulan Muayene Komisyonu onayına sunulur. Komisyon onayından geçen malzemeler Taşınır İşlem Fişi düzenlenerek hastanemiz stoklarına kaydı yapılmaktadır. Stok kayıtlarına giren malzemeler talep eden bölümlere Taşınır İstek Belgesi karşılığında teslim edilerek kullanıma verilmesi sağlanmaktadır. Yapılan bu işlemler NUCLEUS programı tarafından ana depo stoklarından düşümü yapılarak talep eden bölüm stoklarına aktarılmakta oradan da kullanılan hasta üzerine çıkışı yapılmaktadır. Ayrıca ana depolarımızdan malzeme talebinde bulunan bölümlerimizin; haftalık, aylık ve yıllık malzeme talepleri tespit edilerek istatistiki veriler oluşturulmakta olup malzeme talepleri bu istatistiki verilere göre karşılanmaktadır. Bu sayede fazla malzeme tüketiminin önüne geçilmiştir. Depolarımızda bulunan malzemelere ait son kullanma tarihleri, kritik, minimum ve maksimum stok seviyeleri belirlenmiş olup kullanmakta olduğumuz programa entegre edilmiş ve ilgili kişilere günlük mail olarak gönderilmesi sağlanmıştır. Malzemelerin son kullanım tarihleri tarafımızdan programa yaptırılan yazılım ile karekod okuyucular kullanılarak otomatik olarak sisteme tanıtılmakta olup bu sayede oluşabilecek kullanıcı hatalarının da önüne geçilmesi sağlanmıştır. Ayrıca kullanılan programda hareket gören veya görmeyen malzemelere ait tüm verilere rahatlıkla ulaşılabilmektedir.”denilmektedir.

Sonuç olarak Kaynağı ne olursa olsun anılan işletmelerin bulguda yer verilenler ve bunların dışındaki sorunların çözümüne yönelik işlemlerin yapılması zaruridir. Zira hali hazırda bu işletmelerin sürdürülebilir mali yapıları bulunmamaktadır.

Gelir gider dengesini sağlamaya yönelik gerekli yasal ve idari tedbirlerin alınması, söz konusu işletmelerin mali açıdan sürdürülebilir bir yapıya kavuşturulması açısından önem arz etmektedir.

Yasal ve idari tedbirlerin yanı sıra işletme yönetimleri tarafından kaliteli eğitim ve sağlık hizmetlerinden ödün vermeyen yeni bir kaynak yönetiminin ortaya konulması başka bir zorunluluktur.

BULGU 4: Şüpheli Ticari Alacaklar, İş Avansları, Personel Avansları ve Satıcılar Hesaplarının Borç ve Alacak Tutarlarının Gerçeği Yansıtması

128-Şüpheli Ticari Alacaklar Hesabı, 195-İş Avansları Hesabı, 196-Personel Avansları Hesabı ve 320-Satıcılar Hesabının kullanılan muhasebe sistemi nedeniyle Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğine aykırı olarak kaydedilmesi sonucunda borç ve alacak tutarlarının gerçeği yansıtmadığı tespit edilmiştir.

320-nolu hesap üzerinden örnek vermek gerekir ise söz konusu Yönetmeliğin 264 ve 265'inci maddelerine göre, döner sermayeli işletmeler tarafından satıcılara nakden veya hesaben yapılan ödemeler 320-nolu Hesabın borcuna kaydedilmelidir.

Döner Sermaye İşletmesinin yevmiye kayıtları incelendiğinde, bir satıcıya yapılması gereken tüm tutarlar önce borçlandırılmakta, karşılığında satıcıya yapılan ödeme tutarı düşülmek suretiyle kalan tutar tekrar ilgili satıcılar hesabına kaydı yapılmaktadır. Bir başka deyişle, bir satıcıya ödeme yapılırken öncelikle söz konusu satıcıya ait tüm borçlar ödenmiş gibi hesabın borcuna kayıt edilmekte, daha sonra ise satıcılara olan toplam borçtan ödeme yapılan tutar düşülerek kalan tutar tekrar borçlandırılmaktadır. Böylece 320-Satıcılar Hesabı yapılan her bir ödeme işleminde ödenmeyen tutar kadar kalan borç tutarı kadar hem borç tutarı hem de alacak tutarı fazla kaydedilmiş olunmaktadır. Oysaki ilgili Yönetmeliğe göre işletmelerin yapmış oldukları ödeme tutarları kadar 320-Satıcılar Hesabını borçlandırılması ve yapılan ödemenin türüne göre de alacak hesabına kaydı yapılması gerekmektedir. Satıcılar tarafından temlik edilen kayıtların muhasebeleştirilmesi, icra işlemleri ve idari para cezalarının mahsubu aşamasında da sorun oluşmaktadır.

Yukarıda izah edilen durum verilen avansların kapatılması aşamasında 195 ve 196 nolu hesaplarda, şüpheli alacakların kısmi tahsilinde de 128-nolu hesapta ortaya çıkmaktadır.

Kullanılan muhasebe sistemi nedeniyle 128-Şüpheli Ticari Alacaklar Hesabı, 195-İş Avansları Hesabı, 196-Personel Avansları Hesabı ve 320-Satıcılar Hesabının borç ve alacak tutarlarının mizanda fazla gösterilmesine neden olduğu düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; *"Bulgu 1 de bahsedilen hususlara katılıyoruz. Söz konusu hesapların DMİS muhasebe sisteminde mevzuata uygun olarak gerçeği yansıtacak şekilde hareketlilik görmesi için Muhasebat Genel Müdürlüğü'ne bildirim yapılmaktadır."* Denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi tarafından gönderilen cevapta, bulguda belirtilen hususa katıldıklarını belirterek söz konusu hesapların gerçeği yansıtacak şekilde izlenebilmesi için

Muhasebat Genel Müdürlüğüne bildirim yapılmaktadır denilmiştir. Bu kapsamda Söz konusu programdaki eksikliklerin giderilerek mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilirliğine katkı sağlanmalıdır.

7. EKLER

Ek 1: Kamu İdaresi Mali Tabloları

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ 2016 YILI
BİLANÇOSU

HESAP KODU	HESABIN ADI	2016
	AKTİF VARLIKLAR	
	1-DÖNEN VARLIKLAR	
	A-Hazır Değerler	24.777.892,13
100	1-Kasa	7.779,06
101	2-Alınan Çekler	
102	3-Bankalar	24.770.113,07
	B-Menkul Kıymetler	0,00
110	1-Hisse Senetleri	
111	2-Özel Kesim Tahvil ve Senetler	
112	3-Kamu Kesimi Tahvil ,Senet ve Bonolar	
118	4-Diğer Menkul Kıymetler	
119	5-Menkul Kıymet Değer Düşüklüğü Karşılığı(-)	
	C-Ticari Alacaklar	106.944.720,70
120	1-Alıcılar	86.899.643,76
121	2-Alacak Senetleri	
122	3-Alacak Senetleri Reeskontu(-)	
123	4-Banka Kiredi Kartları	1.659.888,24
128	8-Şüpheli Diğer Alacaklar	22.141.304,83
129	9-Şüpheli Diğer Alacaklar Karşılığı(-)	-3.756.116,13
	D-Diğer Alacaklar	1.568.867,50
131	1-Ortaklardan Alacaklar	
132	2-İştiraklerden Alacaklar	
133	3-Bağlı Ortaklardan Alacaklar	
134	4-İşletmeler Arası Mali Borçlardan Alacaklar	1.099.525,27
135	5-Personelden Alacaklar	275.516,40
136	6-Diğer Çeşitli Alacaklar	193.825,83
137	7-Diğer Alacak Senetleri Reeskontu (-)	
138	8-Şüpheli Diğer Alacaklar	
139	9-Şüpheli Diğer Alacaklar Karşılığı (-)	
	E-Stoklar	25.308.909,29
150	1-İlk Madde ve Malzeme	24.630.428,79
151	2-Yarı Mamüller	338.204,29
152	3-Mamüller	49.273,51
153	4-Ticari Mallar	291.002,70
157	5-Diğer Stoklar	
158	6-Stok Değer Düşüklüğü Karşılığı (-)	
159	7-Verilen Sipariş Avansları	

	F-Yıllara Yaygın İnşaat ve Onarım Maliyeti	0,00
170	1-Yıllara Yaygın İnşaat ve Onarım Maliyetleri	
179	2-Taşeronlara Verilen Avanslar	
	G-Gelecek Aylara Ait Giderler ve Gider Tahakkukları	4.301.500,37
180	1-Gelecek Aylara Ait Giderler	4.301.500,37
181	2-Gelir Tahakkukları	
	H-Diğer Dönen Varlıklar	0,00
190	1-Devreden KDV	
198	8-Diğer Çeşitli Dönen Varlıklar	
199	9-Diğer Dönen Varlıklar Karşılığı (-)	
	10-Merkez Şubeler Cari Hesabı	
	DÖNEN VARLIKLAR TOPLAMI	162.901.889,99
	II- DURAN VARLIKLAR	
	A-Ticari Alacaklar	0,00
220	1-Alıcılar	
221	2-Alacak Senetleri	
222	3-Alacak Senetleri Reeskontu (-)	
224	4-Kazanılmış Finansal Kiralama Faiz Gelirleri	
226	5-Verilen Depozito ve Teminatlar	
229	7-Şüpheli Diğer Ticari Alacaklar Karşılığı (-)	
	B-Diğer Alacaklar	0,00
231	1-Ortaklardan Alacaklar	
232	2-İştiraklerden Alacaklar	
233	3-Bağlı Ortaklardan Alacaklar	
235	4-Personelden Alacaklar	
236	5-Diğer Çeşitli Alacaklar	
237	6-Şüpheli Diğer Alacak Senetleri Reeskontu (-)	
239	7-Şüpheli Diğer Alacaklar Karşılığı (-)	
	C-Mali Duran Varlıklar	0,00
240	1-Bağlı Menkul Kıymetler	
241	2-Bağlı Menkul Kıymetler Değer Düşüklüğü Karşılığı	
242	3-İştirakler	
243	4-İştiraklere Sermaye Taahhütleri (-)	
244	5-İştirakler Sermaye Payları	
245	6-Bağlı Ortaklıklar	
246	7-Bağlı Ortaklara Sermaye Taahhütleri (-)	
247	8-Bağlı Ortaklık Sermaye Payları	
248	9-Diğer Mali Duran Varlıklar	
	D-Maddi Duran Varlıklar	0,00
250	1-Arazi ve Arsalar	
251	2-Yer altı ve Yerüstü Düzenleri	
252	3-Binalar	
253	4-Tesis Makine ve Cihazlar	
254	5-Taşıtlar	
255	6-Demirbaşlar	
256	7-Diğer Maddi Duran Varlıklar	
257	8-Birikmiş Amortismanlar (-)	

258	9-Yapılmakta Olan Yatırımlar	
259	10-Verilen Sipariş Avansları	
	E-Maddi Olmayan Duran Varlıklar	0,00
260	1-Haklar	
261	2-Şerefiye	
	F-Özel Tükenmeye Tabi Varlıklar	0,00
271	1-Arama Giderleri	
272	2-Hazırlık ve Geliştirme Giderleri	
	G-Gelecek Yıllara Ait Gider ve Gelir Tahakkukları	0,00
280	1-Gelecek Yıllara Ait Giderler	
281	2-Gelir Tahakkukları	
	H-Diğer Duran Varlıklar	0,00
291	1-Gelecek Yıllarda İndirilecek KDV	
292	2-Diğer Katma Değer Vergisi	
299	3-Birikmiş Amortismanlar (-)	
	DURAN VARLIKLAR TOPLAMI	0,00
	AKTİF VARLIKLAR TOPLAMI	162.901.889,99

HES KOD	HESABIN ADI	2016
	PASİF (KAYNAKLAR)	
	I-KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	
	A-Kısa Vadeli İç Mali Borçlar	1.099.525,27
300	1-Banka Kredileri	
301	2-Finansal Kiralama İşlemlerinden Borçlar	
302	3-Ertelenmiş Finansal Kiralama Borçları	
303	4-İşletmeler Arası Mali Borçlar Hesabı	1.099.525,27
305	5-Çıkarılmış Bono ve Senetler	
306	6-Çıkarılmış Diğer Menkul Kıymetler	
308	7-Menkul Kıymetler İhraç Farkı (-)	
309	8-Diğer Mali Borçlar	
	B-Ticari Borçlar	318.825.145,47
320	1-Satıcılar	318.363.646,67
321	2-Borç Senetleri	
322	3-Borç Senetleri Reeskontu (-)	
326	4-Alınan Depozito ve Teminatlar	461.498,80
329	5-Diğer Ticari Borçlar	
	C-Diğer Borçlar	203.053,90
331	1-Ortaklara Borçlar	
332	2-İştiraklere Borçlar	
335	3-Personele Borçlar	130.046,79
336	4-Diğer Çeşitli Borçlar	73.007,11
337	5-Diğer Borç Senetleri Reeskontu (-)	
	D-Alınan Avanslar	1.165.480,29
340	1-Alınan Sipariş Avansları	71.018,65

349	2-Alınan Diğer Avanslar	1.094.461,64
	E-Yıllara Yaygın İnşaat ve Onarım Hakedişleri	0,00
350	1-Yıllara Yaygın Onarım ve Hakediş Bedelleri	
351	2-Yıllara Yaygın Onarım ve Hakediş Bedelleri	
	F-Ödenecek Vergi ve Diğer Yükümlülükler	14.852.225,73
360	1-Ödenecek Vergi ve Fonlar	7.147.809,56
361	2-Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri	643.980,60
362	3-Ödenecek Döner Sermaye Yükümlülükleri	2.445.535,24
363	4-Ödenecek Döner Sermaye Katkı Payları	4.366.408,56
364	5-İstihkaklardan Vergi Borçları	
367	6-Katma Değer Vergisi Tevkifatı	
368	7-Vadesi Geçmiş Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Borçlar	
369	8-Ödenecek Diğer Yükümlülükler	248.491,77
	G-Borç ve Gider Karşılıkları	2.620.452,42
370	1-Dönem Karı Vergi ve Diğer Yükümlülükler Karşılığı	
371	2-Dönem Karının Peşin Ödenen Vergi ve Diğer Yükümlülükleri (-)	
372	3-Kıdem Tazminatı Karşılığı	2.620.452,42
373	4-Maliyet Giderleri Karşılığı	
379	5-Diğer Borç ve Gider Karşılıkları	
	H-Gelecek Aylara Ait Gelir ve Gider Tahakkukları	618.531,18
380	1-Gelecek Aylara Ait Gelirler	
381	2-Gider Tahakkukları	618.531,18
	I-Diğer Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar	0,00
391	1-Hesaplanan KDV	
392	2-Diğer KDV	
393	3-Merkez ve Şubalar Cari Hesabı	
397	4-Sayım ve Tesellüm Fazlaları	
399	5-Diğer Çeşitli Yabancı Kaynaklar	
	KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR TOPLAMI	339.384.414,26
	II- UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	
	A-Banka Borçları	0,00
400	1-Banka Kredileri	
401	2-Finansal Kiralama İşlemlerinden Borçlar	
405	3-Çıkarılmış Tahviller	
407	4-Çıkarılmış Diğer Menkul Kıymetler	
408	5-Menkul Kıymetler İhraç Farkı (-)	
409	6-Diğer Mali Borçlar	
	B-Ticari Borçlar	40.206.502,89
420	1-Satıcılar	39.908.374,58
421	2-Borç Senetleri	
422	3-Borç Senetleri Reeskontu (-)	
426	4-Alınan Depozito ve Teminatlar	298.128,31
429	5-Diğer Ticari Borçlar	
	C-Diğer Borçlar	0,00
431	1-Ortaklar Borçlar	
432	2-İştiraklere Borçlar	
433	3-Bağlı Ortaklar Borçlar	

436	4-Diğer Çeşitli Borçlar	
437	5-Diğer Borç Senetleri Reeskontu (-)	
438	6-Kamuya Ait Ertelenmiş /Taksitlendirilmiş Borçlar	
	D-Alınan Avanslar	0,00
440	1-Alınan Sipariş Avansları	
449	2-Alınan Diğer Avansları	
	E-Borç ve Gider Karşılıkları	17.041.451,27
472	1-Kıdem Tazminatı Karşılığı	17.041.451,27
479	2-Diğer Borç ve Giderler	
	F-Gelecek Yıllara Ait Gelir ve Gider Tahakkukları	0,00
480	1-Gelecek Yıllara Ait Gelirler	
481	2-Gider Tahakkukları	
	UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR TOPLAMI	57.247.954,16
	III-ÖZKAYNAKLAR	
	A-Ödenmiş Sermaye	18.087.828,66
500	1-Sermaye	18.087.828,66
501	2-Ödenmemiş Sermaye (-)	
	B-Sermaye Yedekleri	0,00
522	1-M.D.V. Yeniden Değerleme Artışları	
	C-Kar Yedekleri	0,00
549	1-Özel Fonlar	
570	D-Geçmiş Yıllar Karları	37.134.571,15
580	E-Geçmiş Yıl Zararları (-)	239.281.759,10
	F-Dönem Net Karı	-49.671.119,14
590	1-Dönem Net Karı	4.371.409,57
591	2-Dönem Net Zararı (-)	54.042.528,71
	G-Dönem Net Zararı (-)	
	ÖZKAYNAKLAR TOPLAMI	-233.730.478,43
	PASİF KAYNAKLAR TOPLAMI	162.901.889,99

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ 2015-2016 YILLARI GELİR TABLOSU

GELİR KALEMLERİ	2015	2016
A- BRÜT SATIŞLAR	406.299.318,70	460.980.587,49
1- Yurtiçi Satışlar	381.565.444,09	430.417.683,65
2- Yurtdışı Satışlar	217.726,69	177.115,84
3- Diğer Gelirler	24.516.147,92	30.385.788,00
B- SATIŞ İNDİRİMLERİ (-)	3.566.019,15	3.362.906,62
1- Satıştan İadeler (-)	3.341.978,44	3.145.193,28
2- Satış İskontoları (-)		
3- Diğer İndirimler (-)	224.040,71	217.713,34

C- NET SATIŞLAR	402.733.299,55	457.617.680,87
D- SATIŞLARIN MALİYETİ (-)	435.935.506,29	449.955.363,54
1- Satılan Mamuller Maliyeti (-)	315.440,65	400.750,06
2- Satılan Ticari Mallar Maliyeti (-)	272.815,71	127.598,99
3- Satılan Hizmet Maliyeti (-)	435.347.249,93	449.427.014,49
4- Diğer Satışların Maliyeti (-)		
BRÜT SATIŞ KARI VE ZARARI	-33.202.206,74	7.662.317,33
E- FAALİYET GİDERLERİ	38.430.842,35	27.461.983,73
1- Araştırma ve Geliştirme Giderleri (-)		72.681,65
2- Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri (-)		
3- Genel Yönetim Giderleri (-)	38.430.842,35	27.389.302,08
FAALİYET KARI VEYA ZARARI	-71.633.049,09	-19.799.666,40
F- DİĞER FAALİYETLERDEN OLAĞAN GELİR VE KARLAR	17.073.835,04	6.198.670,05
1- Faiz Gelirleri	16.302.353,46	4.399.578,95
2- Kambyo Karları	9.987,37	1.439,58
3- Faaliyetle İlgili Diğer Olağan Gelir ve Karlar	761.494,21	1.797.651,52
G- DİĞER FAALİYETLERDEN OLAĞAN GİDER VE ZARARLAR (-)	61.381.590,23	21.502.441,21
1- Kambyo Zararları (-)	879,12	153,20
2- Diğer Olağan Gider ve Zararlar	61.380.711,11	21.502.288,01
H- FİNANSMAN GİDERLERİ (-)	0,00	0,00
1- Kısa Vadeli Borçlanma Giderleri (-)		
2- Uzun Vadeli Borçlanma Giderleri (-)		
OLAĞAN KAR VEYA ZARAR	-115.940.804,28	-35.103.437,56
I- OLAĞANDIŞI GELİR VE KARLAR	541.940,27	917.871,86
1- Önceki Dönem Gelir ve Karları	341,50	81.149,19
2- Diğer Olağandışı Gelir ve Karlar	541.598,77	836.722,67
J- OLAĞANDIŞI GİDER VE ZARARLAR (-)	13.493,22	15.485.553,44
1- Çalışmayan Kısım Gider ve Zararları (-)		
2- Önceki Dönem Gider ve Zararları (-)	2.655,00	15.485.553,44
3- Diğer Olağandışı Gider ve Zararlar (-)	10.838,22	
DÖNEM KARI VEYA ZARARI	-115.412.357,23	-49.671.119,14
K- DÖNEM KARI VERGİ VE DİĞ.YAS. YÜK. KARŞILIKLARI (-)	0,00	0,00
DÖNEM NET KARI VEYA ZARARI	-115.412.357,23	-49.671.119,14

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<http://www.sayistay.gov.tr>